

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A bajtársias szellemről.

A «Szolgálati szabályzat»-nak a «Közszellem és egyetértés»-ről szóló fejezete említést tesz a *bajtársiasságról* is anélkül azonban, hogy ennek mivoltát bővebben megmagyarázná.

A csendőrségnél sajnos sokat vétkeznek a bajtársiaság ellen, de ezen nem is lehet csudálkozni, mert a csendőrség szétszórt elhelyezésénél fogva az intézmény tagjainak nem igen van alkalmuk, hogy a bajtársiasság érzetét neveljék, ápolják és erősítsék és miután hosszabb időn át ritkán vannak együtt, a testvéries ragaszkodás és együttérzés sem fejlődhetik ki bennük olyannyira, mint ezt a testület és a szolgálat érdeke megkövetelné.

A bajtársiasság nagy fontossága nem szorul magyarázatra. Számos, majdnem mindennap ismétlődő példák, hathatós szószólói, mennyire szükséges — ép a csendőrségnél — a bajtársiasságot meggyökereztetni és mindazt, mi ennek útjában áll, kérlelhetlen szigorral kiirtani, akár csak a gázt vagy dudvát, mely a növény egészséges fejlődésének útját állja.

A gyakorlati tapasztalat mutatja ugyanis, hogy a legtöbb esetben a bajtársiasság hiánya okozta a rend és fegyelem megbomlását, egyenetlenség, czivódás, nemtelen erzelmelek, minők: irigység, féltékenykedés, rosszakarat, kapzsiság és ehhez hasonló aljas indulatok eddig is már nagy bajokat okoztak és végeredményében csak a szolgálat sinylette meg, ha az emberek békésen, tisztességesen megélni nem tudtak.

Minő egészen más a bajtárs, ki felette áll a barát-nak is, pedig erről a közmondás azt mondja:

«Nem igaz barát, ki csak azért az, hogy nem árt.»

Amint a *babér*: a bajnak bére, úgy a *bajtárs* is: *bajban társunk*.

Mindkettő igazán a bajnokot illeti meg, kiről lángeszű költőnk, Kölcey éneklí:

Bajnok, bajnok van-e erő
Százak felett kebledben —
Kivívz-e majd balsors ha jó
Lángszablyáddal kezdedben ?

Bajnoktársak, bajtársak akkor válnak be igazán, ha helyüket a balsorsban is megállják.

Könnyű csengő poharak közt a mellet verve a bajtársiasságot hangoztatni, de ha tettekre kerül a sor, becstelenség félreállni, segítség helyett tétlenül nézni a bajba jött bajtárs szerencsétlenségét, vagy kárörvendve lesni annak kinos vergődését!

Az igaz ember, a jó katona nem engedi, hogy benne felburjánozzanak oly nemtelen indulatok és szenvedélyek, melyekkel nemcsak másoknak okoz kellemetlenségeket, hanem magának és a szolgálatnak is árt, mert az ily embert senki sem szereti, mindenki megveti, elfordul tőle, nem támogatja, nem segíti, a szolgálat terén sem mutathat fel tehát eredményeket.

A bajtársias szellemnek, mely bizonyos tekintetben a csendőrség összes tagjait egy egészszé egyesíti, az *örskön* kellene leghatásosabban és legnagyobb mértékben megnyilvánulnia.

Az *örskön* a család, mely a családtagokat: a legénységet magába foglalja, egyesíti, az *örskönparancsnok*: a *családfő*, ki a kis családot gondozza, neveli, oktatja, vezeti, mint egy jó apa gyermekeit.

Mint egy jó apának gyermekeit, akként kell az *örskönparancsnoknak* alárendeltjeit szárnyai alá venni, velük törődni, jó tulajdonságaikat kifejleszteni, a rosszakat nyesegetni, kötelességérzetüket ébren tartani, testi és szellemi szükségleteikről gondoskodni, azokat jóakarólag — ha kell szigorral is — befolyásolni, helytelen, ferde gondolkodásukat jóra fordítani, irányítani, erkölcsös, kötelességtudó és nemesen gondolkodó katonáknak nevelni.

Az alárendeltekkel való törődés és gondoskodás meg fogja teremteni a maga gyümölcsét, itt e kis körben érheti el az igazi bajtársiasság fejlődésének netovábbját és itt érvényesülhet gyakorlatilag legtisztábban és legnemesebb értelemben véve azon fő elv is:

«Egy mindnyájáért és valahány egyért.»

A fennkölt bajtársi szellem felette áll még a *barátság-nál* is, mely szűkebb körü, míg amaz számos rokonérzésű és hasonorsu férfire terjed ki.

Az *igazi* bajtárs jóban, rosszban egyaránt osztozkodik feleivel s míg egyrészt *egyese*k jóléte felettgondoskodik, másrészt az *egész* becsületének lehető gyarapításában leli fel legnemesebb feladatának egyikét és önzetlen jó

Hegedüt, harmonikát, tárogatót,

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA
STOWASSER J.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserlés. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

indulata mindenképp elébe helyezi az *egésznek* javát s untalan a *közjó* érdekében fáradozva, saját érdekeit, ha nem is hanyagolja el egészen, de mégis szerényen háttérbe helyezi.

A jó bajtársra szüksége van a katonának és a csendőrnek.

Láthatjuk ezt a most dúló, az egész világot megrengető harcokban.

Mert amidőn a hadjáratnak vésszel teljes eseményei közepette mindenki ösztönszerűleg igyekszik másokhoz simulni, vajjon nem az igaznak bizonyult jó bajtársal fog-e a harcos legbensőbbben testvéresülni akkor, mikor oly messzire elszakadva érzi magát az édes szülőföldjétől és mindattól, ami neki az életet kedvelté és kedvessé teszi, amidőn még sohasem tapasztalt fáradalmakkal, nélkülözésekkel és veszedelmekkel kell megküzdenie!

Vajjon ki tartja benne a lelket ilyenkor hatásosabban mint az igazi bajtárs, ki megosztja vele talán utolsó falat kenyerét is, vigasztalja, ápolja és ha a kérlelhetlen halál elszólítja, a hősi halált halt bajtárs sirja fölé ő tűz fejfát és bucsuztatja el őt.

A most dúló harcokban legendákat lehetne írni azon hősookról, kik nem törődve saját életükkel, halálba rohantak csak azért, hogy bajba került társaikat kivágják, megmentsék.

A történet lesz hivatva ezen hőstetteket megörökíteni, hősköltevények fogják megénekelni a bajtársi büszséget és önfeláldozást, képek és szobrok fogják az utókor előtt hirdetni a harci és katonai erények egyik legnemesebbjének. a bajtársiasságnak tetteiben történt megnyilatkozásait.

De nemcsak a hadi veszélyeknek kell a katonákat összehozni és egyesíteni, hanem szükség van erre minden időben, tehát békés viszonyok közt is, különösen a csendőrségnél.

Hiszen az örs egy kis elszigetelt kör, a legénység egymásra van utalva, kívülről nem várhat, nem is igen kap segédelmet, egymásban kellene tehát keresni és megtalálni a támaszt, erősnek, gyengének egyaránt.

A bajtársi élet jelenségeit minden arra hivatott tényezőnek éber szemmel kell kísérni, minthogy e mellőzhetetlen kellék nélkül intézmény fenn nem állhat, ha fenn is áll, nem prosperálhat, mert gyakorlati példák bizonyítják, hogy ott, hol a bajtársi szellem megromlott, kiveszett, eredményeket elérni nem lehet.

A bajtársiasság soha ne fajuljon *pajtáskodássá*, mely gyöngeszivűen elnézi, sőt el is palástolja a czimbora vétkét.

A bajtársiasság sohasem alacsonyulhat bűnök palástjává.

A vétkeket mindig és mindenütt érje utol a törvény szigora.

Ha van, minden kórányagot ki kell a testből dobni, hogy ez folyton egészséges maradjon.

De ki kell az *önzésnek*, a *pártoskodásnak* dudáit is tépni irtani, hol csak felütik a fejüket, mert ez a bajtársiasságnak legveszélyesebb ellensége: a *durva önzés*, melynek ha sikerül egyszer az egész testületet megmetelyezni, felvilágosodott korunkba nem illő kaszt-elemmé fajul el, amitől pedig a magyarok Istene óvjon és őrizzen meg mindnyájunkat.

Egy eredményes lesállítás.

Irta: Nyomozó.

Tipikus, sötét, borus téli este. A hó szakad. Sűrű, apró szilánkjai füstfelhővé gomolyodva, csapkolódnak jobbra-balra az erős északi szélben. Az épületek s más kimagasló pontok közelébe valóságos sáncsorozatot épít belőle az ide-oda kanyargó szél, amint sivitva, zugva körül nyargalászsza a pusztai tanyát.

Épen hozzáillik a disznótoros téli estéhez. Mert bent a tanyában, Turgonyi János gazduraméknál csakugyan disznótor van.

Ott áll a gazda és a sógora: Kovács Mihály a szoba közepén, a sütőteknő mellett, amelybe más alkalmas eszköz hiányában, épen most sóztak be szép négy oldal szalonnát és gyönyörködve nézegették az asznapi munkájuk eredményét.

— Hát csak amondó vagyok én sógor, hogy ha minden télen ilyen gyönyörű két jószághoz segít a jó Isten bennünket, nyugodtan nézhetünk a következő év elébe, mert esztendeig nem kell zsiradékról gondoskodni!

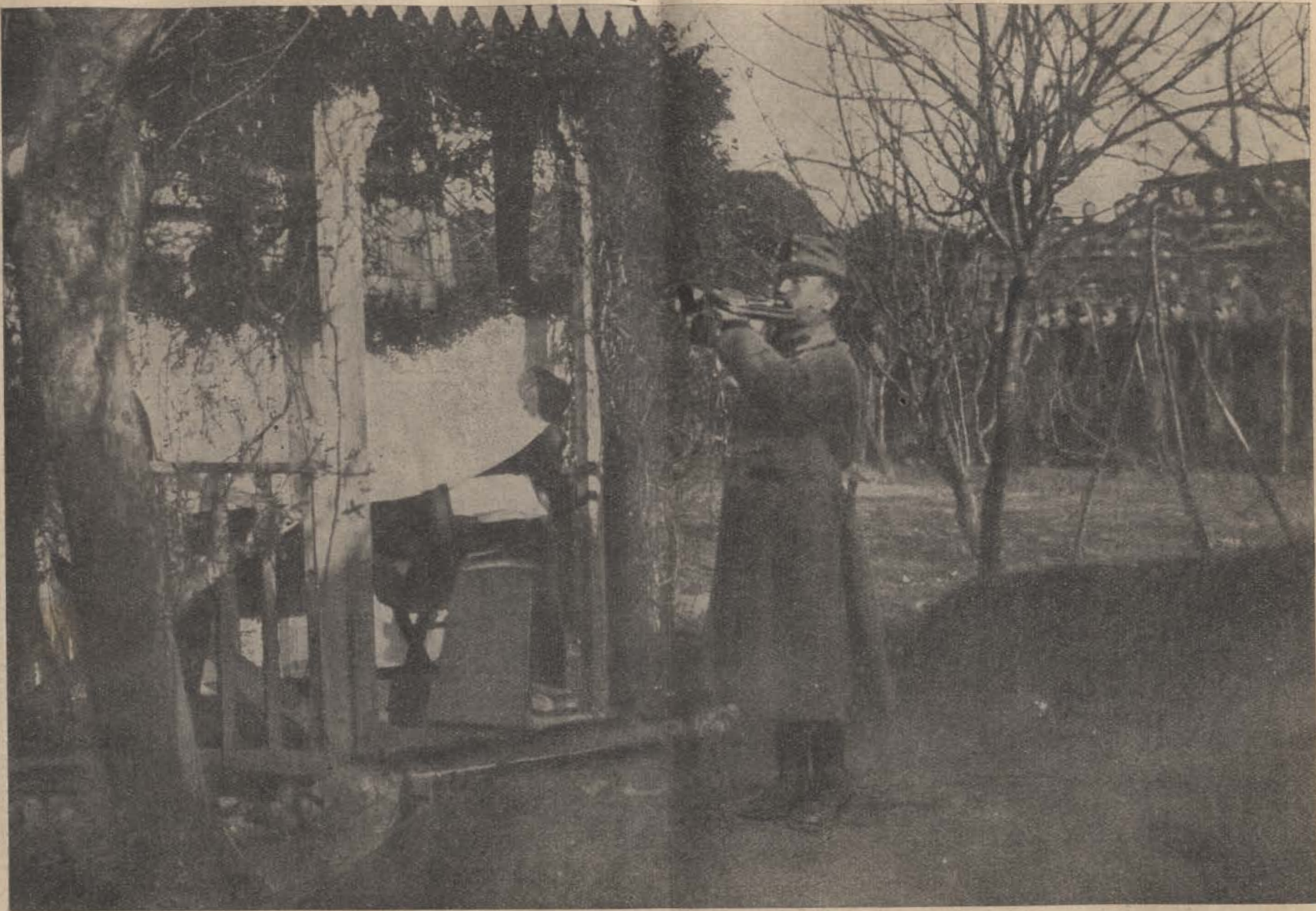
Igy bölcselkedett Kovács Mihály, amint a sózást befejezve, felegyenesedett s közben megelégedetten dörzsölgette zsiros kezeit bőrködmönéhez és a nadrágjához.

És igaza is volt. Nemcsak azért, mert borban van az igazság, ökigyelme pedig ekkor már jó boros állapotban volt, hanem azért is, mert csakugyan szép látvány volt a nagy széles sütőteknőbe befektetett arasznyi vastagságú s az esti világításnál gyémántként tündöklő sójegecsekkel bepermetezett szalonna.

— Bizony nem is adnám azt a vén koczát senki fiá-

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A délnyugati harcztérről. — Tábori mise a front mögött: Imára!

tehenéért — szólalt meg Turgonyi, csakhogy mondjon valamit a sógora bölcsekedésére — mert már a múlt évben is ennek a fiáról hasítottunk le vagy két mázsa szalonnát, jövőre pedig, ha Isten segít, már az ő szalonnája lesz itt előttünk kiterítve.

Pár pillanatig még ott állottak a teknő mellett szótlanul, gyönyörködve az állatvilág e ritka kincsében; majd megszólalt Turgonyi:

— No fogja meg sógor, vigyük a többi után a kamrába, hadd pihenjen ott pár hétig, míg a só jól átjárja. S azzal megfogta a két erős férfi a teknőt s a konyhán át a kamrába csoszogtak vele, ott feltették a dagasztószekre és a háziasszony által utánok hozott fehér lepedővel betakarták, hogy a por be ne lépje.

Az a «többi», t. i. a hus már ott volt egy nagy kétfülü dézsában szintén beszóva, letakarva. A gerendákhoz felkötött rudon pedig ott lógott vagy 20 szál kolbász, mint az egésznek egyik fontos és izletes kiegészítő része.

Igy elrendezvén a dolgot, visszatért a két férfi a szobába, míg a háziasszony a konyhában maradt, ahol a leánya és a sógornője társaságában a vacsorához való hájas pogácsa, hurka, kolbász s más hasonló jók elkészítésével foglalkoztak.

Már esti 9 órára járt az idő, mikorára a vacsorát feltalálták s behuzódott mindenki — a két család aprajagyja — a meleg szobába, ami bizony jól esett az egész napi futkosás és fájlódás után.

Vacsora után Kovácsék hamarosan szobahozták, hogy jó lenne hazafelé *kászolódni*. Nem azért, mintha olyan nagyon siettek volna hazafelé, de hát ez már úgy illik. A szó is szaporodik vele, meg aztán módot nyujtanak a háziaknak arra, hogy minél jobban kimutathassák a vendégszeretetet és marasztalhassák őket, akik az adott esetben a rossz idő miatt és a jó bor mellől (ez csak Kovács gazduramra vonatkozik) — az igazat megvallva — bizony nem nagyon siettek.

Hát persze, hogy marasztalták őket. Sőt a háziasszony egyenesen kimondta a szentenciát, hogy nem ereszti őket egy tapodtat sem. Belehajtanak valahol az árokba vagy eltévednek a szörnyű hóesésben s ami még legbizonyosabb, a sógornője, aki úgy is gyenge asszony, megtalál hülni. Majd elmennek másnap délelőtt. Addig eláll a hó és nappal biztosabb is az út. Punktum!

Természetesen mindannyian beleegyeztek ebbe a véghatározatba és tovább beszélgettek az asztal körül, majd a két férfi a poharazgatás közben dalolgatni kezdett, ujjabb-ujabb nevetésre ingerelvén az asszonyokat és a bóbiskoló gyerekeket, ha egyik vagy másik eltévesztette a nóta dallamát.

Míg bent a meleg szobában a jó vacsora után így

örült, szórakozott a két család, künn a rettentő hóvihardaczára egy kétlovas kocsi közeledett a tanya felé. Egy férfi ült a kocsin. Báránybőr kucsmája le volt huzva a tarkójáig s az orrahegyéig s a subája a bőrével kifelé fordítva. A kocsiderékban pedig a szalmán egy tömeg huzódott meg a zsákok és ponyvák közt.

Amint a Turgonyi tanya közelében levő ugynevezett borotai kiserdőhöz ért a kocsi, hirtelen megállott s mintha épen ezt várta volna, két férfi csatlakozott hozzájuk, mire a lovak istrángját levetették, kettő a subáját a lovakra terítette, a harmadik pedig — a kocsis — a kocsiderékba nyulva, a zsákok és ponyvák közül kihámozott egy 12—14 éves gyereket s erre a subáját ráadva, ráparancsolt, hogy a szemét nyitva tartsa. Ők hárman pedig ásót, csákányt és zsákokat véve magukhoz, elindultak a tanya felé s csakhamar eltűntek a füsttőlgyő hózivatarban.

Körülbelül háromnegyed óra múlva megrakodva jött vissza kettő az emberek közül s a kocsira dobván terhüket, újból visszatértek a tanyához s egy jó negyedóra múlva már hárman jöttek a kocsihoz szintén jól megrakodva. Ekkor hirtelen felvetették a lovak istrángját s a jöttükkel ellenkező irányban sebesen elhajtattak.

Kevés idővel ezután lefekvéshez készülődött a disznótorozó társaság, miközben eszébe jutott a gazdának, hogy a kamra kisablaka alighanem nyitva maradt. Ezt pedig be kell csukni, mert a macskák megdézsmálhatják a húst meg a szalonnát.

Ez okból a kamrába ment. Azaz, hogy csak ment volna, de bizony nem mehetett, mert az ajtó sehogyszem akart kinyilni. Forgatta a kulcsot jobbra-balra, a zár működött is rendesen, de az ajtó mégsem nyilt. Végre is lármát csapott, mire a felesége meg a sógora odasiettek a lámpával s egyik-másik is próbálgatni kezdte az ajtó kinyitását.

A két férfi kissé ittas lévén, hamarosan kifogyott a türelemből, de az asszony addig-addig forgatta a kulcsot, nyomogatta az ajtót, míg egyszer rájött, hogy az ajtó be sincs zárva, a zár sem rossz, ellenben az ajtó belülről be van támasztva.

A két férfi csak elhült erre a felfedezésre. De csakhamar neki feküdtek az ajtónak s addig nyomták befelé, míg annyit engedett, hogy a szemöldökfát elhagyta, mikor is a további nyomás és emelés folytán hirtelen ki emelkedett a sarkából és a két emberrel együtt beesett a kamrába. S hogy az eset boszantóbb legyen, egy hirtelen támad légaramlat a lámpát eloltotta, a két ide-oda kapaszkodó és káromkodó férfinak pedig hóval-porral úgy telecsapta szemét-száját, hogy pár pillanatig szólni sem tudtak, csak prüszköltek, krárogáltak, köpködtek és a szemüket törölgették.

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és hürokat általánosan elismerve legjobban száflit Magyarország legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. ••• Árjegyzék minden hangszert bérmentve küldetik.

Budapest, IV. ker., Magyar-utcza 16.—18.—26. szám.

SCHUNDA V. JÓZSEF

ca. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedül feltalálója. Alapított 1847-ben.

A délnyugati harcztérről. — Orosz foglyok hidat építenek.

— Itt baj van sógor! — szólalt meg végre Turgonyi remegő hangon.

— Az ám, még pedig nagy baj lehet sógor! — bizonyította Kovács. — Vagy kidült a fal, vagy kiásták, mert ugyancsak hordja befelé a szél a havat meg a port — füzte tovább a szót.

Ekkorára megérkezett a háziasszony egy éjjeli — úgynevezett tolvaj — lámpával. Ennek a világitásánál aztán felfedezték a bajt. A kamra hátsó fala ki volt ásva. Üres volt a sütőteknő, meg a dézsa is. Oda volt a szalonna, hus és a kolbászból is csak egy pár elszakadt darab hevert a földön.

— No sógor, most már csak fogjunk a kocsiba s menjünk a községbe a csendőrökhöz; ezt ennyibe nem hagyom! — fejezte be a sógorával folytatott káromkodási versenyt Turgonyi. — Ti pedig — szólott a körülöttük jajgató, siránkozó asszonyokhoz — zsákkal, szalmával tömjétek be ezt a lyukat, mert reggelre tele lesz hóval az egész kamra.

Alig egynegyed óra mulva nyargalva hajtott a község felé Turgonyi gazda. Nem érezték a fagyasztó szelet s a szakadó havat, csak hajtottak lóhalálában, már a mennyire a hófúvások engedték s éji félkettőkor már a csendőrlaktanya előtt állottak.

Itt azonban kellemetlen meglepetés érte őket. Csak a községi kisbíró volt a laktanyában, az őrsparancsnok és a legénység távol volt mind.

— De hát hogy lehet ez Jóska! — förmedt rá a gazda a kisbíróra, mintha ez lett volna az oka a csendőrök távollétének.

— Hát ugy van az gazduram — felelt flegmatikus bölcsességgel a kisbíró — hogy a Szilvási csendőr ur tegnap reggel elment a fiatal csendőr urral szolgálatba, az őrmester ur meg a népfölkelővel utánok ment az este, hogy megfogja őket, ha rossz helyen járnának. Mert nagy itt a szubordináció gazduram! Ugy ám! — fejezte be a szót nyomatékosan.

— Hát most mitevők legyünk sógor? — vetette fel a szót Kovács.

A kisbíró be sem várva Turgonyi válaszát, közbevágtott:

— Hát mit tennének gazduramék, elmennek haza, a további hivatalos dolgot majd elintézem én az őrmester urral, csak tessék rám bizni, jártas vagyok én már az ilyesmiben!

S ezzel, mint aki teljesen tisztában a dologgal, czezurát, papírt vett elő s feljegyezte, hogy Turgonyi János borotapusztai lakos kamráját ismeretlen tettesek kiásták s onnan két disznó husát, szalonnáját, kolbászát elvitték. Kár 800 korona. Sürgős nyomozás kéretik. (Igy olvasta ezt Jóska a községházához érkező rendőri közlönyökből is.)

— Igy ni! gazduram, a többit tessék ránk bizni, majd hirt adunk, ha meg lesz — biztatgatta a nyugtalankodó gazdát a kisbíró, mint a távollevő csendőrség hivatalos helyettese.

— És, ha csakugyan meg lesz, olyan toklyót adok jövő ősszel a lakodalmadra Jóska, hogy elég lesz paprikásnak — fejezte be a szót Turgonyi gazda és csendes jóéjszakát kívánva, kiballagtak a laktanyából.

A hózivatar még egyre tartott, sőt mintha időnként fokozódott volna a szél ereje. Ezuttal is, épen mikor a Veres Mózsi korcsmája előtt hajtottak volna el, úgy neki zudult, hogy a korcsma rozoga kapuját egyenesen bedöntötte az udvarra olyan recsegéssel, hogy a gazda lovai visszatorpantak a hirtelen támadt s szokatlan zajtól.

Másként talán eszükbe se jutott volna a korcsmára gondolni, de mert ez az epizód épen a korcsma előtt történt, meg aztán a hideg ki is szitta belőlök az esteli itókat, megszólalt Turgonyi:

— Költsük fel sógor a Mózsit. Jó lesz egy kis meleg bort bekapni. S minthogy a sógor nemcsak helyeselte az eszmét, hanem mindjárt le is ugrott a kocsirol, nehogy sógora megbánja az ajánlatot, félrehuzta az utból a bedült kaput, hogy amaz behajthasson akadály nélkül. Akkor vették észre a befüggönyözött udvari ablakon át kiszűrődő világosságról, hogy a Mózsi ébren van. Sőt annak bizonyosságául, hogy észre is vette őket, csakhamar mellettök termelt s megismervén éjjeli látogatóit, azonnal intézkedett is, hogy a lovak az istállóban, a kocsit az állás alatt jó helyre jussanak.

A korcsmaszobában jó meleg volt. S annak bizonyosságául, hogy Mózsi meglopta ezuttal a zárórát és hogy kevéssel elébb még mulató vendégei lehettek, ott volt a község vályogvető bandája is — mint ők mondták — azért, hogy bevárják a reggelt, hátha addig jobbra fordul az idő.

Hamarosan bebizonyosodott itt is, hogy örömeiben és bánatában egyaránt tud mulatni a magyar. A meleg bor kedvre derítette a disznótörő italozás alól még teljesen nem mentesült két gazdát és bizony felejtve lett a károsodás vagy talán épen azért, hogy efeletti bánatukat elhallgattassák, asztalukhoz rendelték a cigányokat és azok édesbus nótái mellett versenyt dalolgtatva, egyszerre azt vették észre, hogy rájuk virradt.

Azalatt, míg a két gazda mulatgatott, a tanyán pedig a két asszony sirdogált, a csendőri éberség kellemes meglepetést készített elő számukra.

Fazekas őrmester ugyanis nem azért ment el hazulról előző este, hogy — mint a kisbíró jelezte — a reggel kivezényelt járórét megfogja, hanem azért, mert a Bodoky majorbeli ispán panaszt tett nála, hogy a dohánykertészek ismeretlen dohánycsempészekkel össze-

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zsótér-bérvás, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világhírű tűnőkülli pathéfonok. — Világhírű tús gramfonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

játszva, lopkodják a dohányt és oly ügyesen csinálják a dolgot, hogy még addig nem tudta leleplezni őket. A két járőrnek tehát az volt a célja, hogy a major közelében tartandó lesállítás mellett leleplezhessék a dohánytolvajokat.

A majortól mintegy 500 lépésnyire volt egy nádaslapos, amelynek szélén 8—10 nádkup volt összerakva. Ezek egyikébe huzódott meg úgy éji 12 óratájban az előző napon kivezényelt járőr, anélkül, hogy tudta volna, hogy az őrsparancsnok is hamarosan megérkezik. Onnan jól beláthattak a majorba, megfigyelhették a lapos mellett elhuzódó országutat és védve voltak a téli zimankó elől is.

Ugyancsak ebbe a majorba igyekezett Fazekas őrmester is járőrtársával, hogy a járőrt ellenőrizze s ha szükség lenne rá, annak a dohánytolvajok elfogásában segítségkézzék.

Ez utóbbi járőr éji félegy óra tájban közeledett a major felé. A hideg, türehetetlen zimankó miatt és mert siettek is, ügetésben haladtak a nádaslapos tulsó szélén, mikor két embert vettek észre előttük a major felé haladni, akik csak akkor vették már észre őket, mikor mintegy 40—50 lépésnyire a sarkukban voltak.

Egy pillanatra megállott a két ember, mintha beakarták volna várni a járőrt. De amint felismerték, hogy két lovascsendőr közeledik feléjük, ledobták batyúikat s egyik jobbra a nádas felé, a másik pedig ellenkező irányban futásnak eredt.

Ez utóbbi pár pillanat alatt utolérte az őrmester, míg a másik, miután a befagyott tó jegére menekült, oda nem volt tanácsos lóháton utána menni, befutott a nádas közé, a kalapja azonban az árok átugrásánál kiesett a fejéből és az árok partján maradt.

Zaj nélkül, mindössze egy pár állj kiáltás mellett történt ez az eset. De mert a szél épen a nádkupban meghuzódott járőr felé vitte a hangot, ezek is figyelni kezdtek a jelzett irányba s csakhamar észrevették, hogy valaki törtet keresztül a nádas közt s épen feléjük veszi az utat. Így történt aztán, hogy cseberből vederbe jutott a jövevény, mert amint a kuphoz ért, onnan a két csendőr toppant elébe oly közlről, hogy menekülnie sem lehetett; de nem is lett volna tanácsos, mert a feléje meredő két puskaeső és az erélyes felszólítás, hogy meg ne moczezanjon, mert különben a halál fia, eléggé tájékoztatta őt az esetleges következmények felől.

A két csendőr nem sokat teketóriázott az elfogott atyafival. Hogy gyanus járatban van, affelől semmi kétségük sem lehetett. S minthogy a szabadban való álldogálás nem volt valami kellemes, galléron ragadták az illetőt s megindultak vele a major felé, hogy ott meleg helyen majd igazoltatják.

Valamivel előbb ért ki ez a járőr az utra, mint az

őrmester és társai odaérhettek volna, de egy sipjelzés figyelmeztette őket a közeledőkre. Ez utóbbiak kantárszárol vezették lovaikat, előttük szintén egy gyanus alak haladt, a lovak nyergére pedig egy-egy tele zsák volt keresztülvetve.

A majorban aztán kiderült, hogy mind a két elfogott odatartozó dohánykertész, a zsákok mindegyikében pedig egy-egy féloldal szalonna, két-két sonka, hus és pár szál kolbász volt.

Kérdésre, hogy hol vették ezeket, mind a két kertész azt állította, hogy ismeretlen dohánycsempészekről kapták dohányért, akikkel a borotai kiserdő mellett volt előre megbeszélte találkozásuk. Azt, hogy az ezekért adott dohányt a majorból vitték és hogy ugyanezeknek a csempészeknek már vagy három ízben adtak el nagyobb mennyiségű dohányt, nem is tagadták.

Mást talán megnyugtató volt ez a töredelmes beismerés, de Fazekas őrmestert még se tudták félrevezetni vele, annál kevésbé, mert dohánytörmeléknek, pornak semmi nyomát nem vette észre a szalonnán és egyebeken. Aztán meg fel sem tételezhette, hogy dohánycsempészek ilyenfajta cserekereskedést folytassanak.

Ennélfogva, bár a dohánycsomózás ideje miatt szükség lett volna a kertészekre otthon, a gyanus eset továbbbi nyomozásához előzetes őrizet alá vette őket az őrmester, mert előrelátható volt, hogy szabadlábban hagyásuk esetén esetleges bűntársaikkal összebeszélve, meghiúsíthatják a nyomozás eredményét. Magával is vitte őket mindjárt a község felé haladtában, abban a reményben, hátha otthon már bepanaszolta valaki a feltételezett betörést.

De nem juthattak hazáig. Szembe találtak a községből kifelé kocsizó károssal és sógorával, akiknek szinte kapóra jött ez a találkozás.

Az őrmester sejtelve megvalósult. Káros és sógora mindjárt ráismertek a tőlük ellopott hus- és szalonná- nemüekre. Csak az volt még a kérdés, hol és kinél lehet a lopott holmiknak a másik fele? Az aznapi nyomozás során, bár a két gyanusított a végső pillanatig tagadott, mint a karikacsapás, kiderült ez is, még pedig részben a károstól nyert utmutatás nyomán.

Mikor ugyanis káros és sógora megtudták, hogy a két gyanusított dohánykertész, mindjárt eszükbe jutott, amire addig nem is gondoltak, hogy ezek összeköttetésben lehetnek azzal a dohányárusító emberrel, aki épen a disznótor napjának délelőttjén járt náluk. Látásból ismerték is azt az idegent és azt is tudták róla, hogy a környékbéli majorok valamelyikében dohánykertész, csak épen a nevét nem tudták.

Ezekből a körülményekből következtetve azonban nyilvánvaló volt, hogy ez a harmadik csakis a két őrizet alá vett egyén egyikének vagy mindegyikének

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY** a magyar kir. Zeneakadémia házi hangszerkészítője ::
legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfúvóhangszerek, czimbalmok. — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becsérelése és javítása.

◆◆◆◆◆ Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő. ◆◆◆◆◆

közeli ismerőse vagy épen rokona lehet. Az őrmester tehát az egyik járőrre bizván a két gyanúsítottat, társával visszalavagolt a Bodoki majorba s ott a visszahagyott kertészek összeköttetése után puhatolva, megtudta, hogy az egyiknek: Fekete Jánosnak a fivére járt ott előző napon déltájban s hogy ez a Sőregi majorban szintén dohánykertész.

Mindössze másfél órai utba került az egész. Fekete Mihályt otthon találták. Még aludt, pihente az éjszakai fáradoalmakat, mikor megjelent nála a járőr. Az ellene felmerült gyanuról nem akart ugyan tudni semmit, de a kamrájában ott volt a keresett szalonna és husfélék egy ponyvába takarva azonmódon, ahogy a kocsiról levették. Délután három órára vissza is vitették az összes holmit káros tanyájára. Mindössze két szál kolbász hiányzott. Ezt Feketékék fogyasztották el aznap reggel a jó fogás örömeire.

Mihelyt meglátták egymást a bűntársak, már nem tagadtak tovább. Beismertek a betörést. Fekete Mihály volt a kezdeményező, aki a dohányárusítás alkalmával káros konyhájában állván, jól látta, hova hordják ezek az akkor már besózott hust. Távozása közben tájékozódott kívül is a helyviszonyok felől s miután nem első tette volt már ez, mindjárt elhatározta a betörést. Társakat könnyű volt neki szerezni. Öcsésére gondolt mindjárt. Ez pedig, mint kartársát és kebelbarátját: Csólyos János kertészt hívta meg, aki azonnal fel is csapott harmadiknak. Előző állításaikból csupán annyi volt igaz, hogy csakugyan a borotai kiserdönél találkoztak. A dohánylopást, illetve cserekereskedést csak a nagyobb büntett takarására eszelték ki. Ebből nem volt igaz semmi. De azért kiderült ez is. Csakhogy ebbe nem ők, hanem más két dohánykertész került bele.

Talán még a károsnak sem volt olyan öröme a kára megtérülése felett, mint a kisbíró Jóskának.

— Megmondtam ugy-e gazduram, hogy tessék ránk bizni ezt a dolgot, minden rendben lesz, — fogadta örvendezve a hazatérő társaságot — ismerjük már mi az ilyen jómadarokat — folytatta az elfogottakra czélozva.

— Jól van Jóska, megkapod a toklyót, ennyitigazán megér a biztatásod, — nyugtatta meg a gazda a többes számban dicsekvő legényt.

Fazekas őrmester pedig csak mosolygott a bajusza alatt. Mi tagadás benne, neki is jól esett a környezetének ez az elbizakodottsága...

KÉPEINKHEZ.

A délnyugati hareztérről.

Akinek nincsenek értesülései a frontmögötti életéről, azt hinné, hogy ott tétlenül, pihenéssel töltik az időt a lövészárokból időközönként felváltott, esetleg az újabb

csapatokkal odaérkezett katonáink. Ezt hinni tévedés volna, mert a frontmögötti életnek is meg vannak a maga változatosságai, amelyeket nem is annyira unalomüzásból, mint inkább kötelességből kell teljesíteni a frontmögött tartózkodó hadfiaknak.

Ott van pl. a képeink egyikén látható tábori mise a front mögött. A vallásos érzés még a leggyilkosabb tüzből sem hagyja el az embert, sőt talán még ott fejlődik ki benne legjobban. Az életben maradhatás iránti remény sohasem halhat ki az emberből. És, ha az imádkozás nem is menti meg az embert a megsebesüléstől vagy a hősi haláltól, viszont az is tagadhatatlan, hogy a lelki érzéseket megnyugtatója, a szenvedések elviselését megkönnyíti, a néha el-eltűnő reményeket élesztgeti, a kishitűséget ellensúlyozza s a bátorságot növeli az embereken.

A lelki biztonság tudatának ébresztgetése teljesen egybevágó a kötelesség a személyi és testi biztonságot védő építmények gondozásával. Egyenlő fontosságú kötelesség mind a kettő. Egy, talán épen szükségessé vált hidnak felépítése vagy egy elpusztított hasonló építménynek hadászati szempontból ujjal való pótlása, fedezékek elállítása, javítása, azok áthatolhatatlanná tételére való törekvés, mind-mind a csapatok biztonságát szolgálják, akár a tűzvonalban, akár messzebb a front mögött vannak is azok. Mert ha az előre nyomulás szándéka ösztönzi is leginkább az ellenséges feleket egymással szemben, még sem szabad figyelmen kívül hagyni, sőt egyenesen számításba kell venni a visszavonulás beállható lehetőségét is.

Az az előrelátó gondoskodás tehát, a melyet a jelen számunkban közölt különféle képek állítanak elénk, mind ugyanazt az egybevágó fontos ezélt: a harezti fáradoalmakban és szenvedésekben kifáradt, elernyedtet lelki és testi idegeknek, részben a hit fenséges malasztjával, részben az élet- és testi biztonság iránti gondoskodással való újabb és újabb megerősítését és a további harccképességre való fokozást szolgálják. Erre pedig a mai hosszúra nyult világháboruban csakugyan nagy szükség van!

HIREK.

Adományok. Az Argay Ferencz csendőrszázados parancsnoksága alatt álló 2/15. számú csendőr portyázó-csapat legénysége a saját kebelében eszközölt gyűjtés eredményeként egybegyűlt 200 koronát, a parancsnok utján, azon kérelemmel küldte lapunk szerkesztőségéhez, hogy ezen összeggel, egy a háboruban elesett csendőrnek arra rászoruló hátramaradottai segélyeztessenek. A szerkesztőség által erre felkért kerületi parancsnokságok utján eszközölt megállapítások után, a szerkesztőbizottság Fery Oszkár tábornok, felügyelő-helyettes ur elnöklete alatt, a beérkezett adatok egybevetése után, a szóban forgó 200 korona segélyt, az arra családi és vegyoni viszonyainál fogva legérdemesebbnek bizonyult, néhai Pálfi János, hősi halált halt, volt IV. sz. csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester, háromgyermekes özvegyének itélte oda, kinek a 200 korona a husvéti ünnepek előtt el is küldetett. — A vak katonák javára: a következő adományokat kaptuk: n. m. Grűmaner Péter tábori csendőrtől, 41. honv. gyaloghadosztály, tábori posta

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálaírat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. — Eredeti tégely ára 2 korona. Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ gyógyszerháza, Budapest, Damjanich-utca 2. szám.

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

102. sz. 10 K, Klieber János csendőrőrmestertől 9/7. vonatszázad, tábori posta 62. sz. 20 K és Pető Elek csendőrőrmestertől, Szalkszentmártonból 8 K; a hadi-árvák javára: Balázs János csendőrőrmestertől 8 K, Kentler János csendőrőrmestertől 8 K, mindkettő a 106. gyalog hadosztálytörzsnél, tábori posta 6. sz.

Gyászhir. Verebélyi Marsó György, nyug. m. kir. csendőrezredes, a Ferencz József-rend lovagja, a m. kir. III. sz. csendőrkerület volt parancsnoka, április hó 16-án Budapesten, 67 éves korában meghalt. Temetése nagy és előkelő közönség és élénk bajtársi részvét mellett, április hó 18-án délután 4 órakor Budapesten, a József-körut 26. sz. alatti gyászházából történt, a honnan római katolikus vallás szertartásai szerinti beszentelés után a Kerepesi-uti temetőben helyeztetett örök nyugalomra. Nyugodjék békében! — Rosenthal Ignác, ny. m. kir. csendőrrjárásörmester, a koronás ezüst érdemkereszt tulajdonosa stb., az érsekújvári őrsnek hosszú időn át volt parancsnoka, április hó 16-án, tevékeny életének 55. évében, hosszas betegség után, meghalt. A megboldogultnak, kinek halálát özvegyén kívül hat gyermeke siratja, hült teteme április hó 17-én helyeztetett a rákoskereszturi temetőben örök nyugalomra. Nyugodjék békében!

Dicsérő elismerések. Dobai Sámuel, tábori csendőr-szolgálatot teljesítő, IV. számú csendőrkerületbeli őrmesternek, a cs. és kir. 27. gyalog hadosztályparancsnokság, a folyó évi 7. számú hadosztályparancsnoksági parancsa szerint, az utóbbi időben az ellenségé kímékedés elhárítása körül, különös kötelességtudással és sikeres tevékenységgel kifejtett közreműködéséért, a cs. és kir. Kosak csoportparancsnokság, dicsérő elismerését fejezte ki. — Nagy János VIII. és Ari Mihály, tábori csendőrszolgálatot teljesítő csendőr cz. őrmestereknek, a cs. és kir. 7. hadseregparancsnokság, a f. évi 500/141. számú rendeletével, kiváló szorgalmuk és az ellenség előtt tanúsított kötelesség-hű szolgálataik elismerésüül, a legfelsőbb szolgálat nevében, dicsérő elismerését nyilváníttotta. — Bónya Simon, tábori csendőrszolgálatot teljesítő, IV. sz. csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmesternek, a cs. és kir. 19. hadtestparancsnokság, f. évi 322/XI. sz. parancsával, az ellenség előtt teljesített, különösen kötelesség-hű szolgálatainak elismerésüül, a legfelsőbb szolgálat nevében, dicsérő elismerését fejezte ki.

KÜLÖNFÉLÉK.

A «barbárok» boszúja. Egyik rotterdami holland lap érdekes cikket közöl brazíliai levelezőjétől, melyben élénk színekkel ecseteli azt az inséget és nyomort, a mit az ezévi nagy szárazság és a termés tönkremenése idézett elő az észak-brazíliai államokban. A levelező leírása szerint nemcsak az élelmiszerekben van hiány és nemcsak az éhínség pusztít a lakosság körében, de szünetel minden munka, nincs semmi kereset, úgy hogy a nép nagyrésze nem tud még ruhához sem jutni. A magán-jótekonyság ugyan akcióba lépett és — főleg a jobb-módu német gyarmatosok adományaiából — lehetőleg segíteni igyekszik ott, a hol a legnagyobb az inség és a nyomor, de ez mind kevés, mert országos akcióra

és a kormány nagyarányú segítségére lenne szükség, hogy a katasztrófa, az éhtifusz járványszerű fellépése megakadályozható legyen. A brazíliai közvélemény és a közönség — írja a levelező — inkább a francziákkal és az ántánttal rokonszenvez. Ezt bizonyítja az is, hogy már a háború kitérése első hónapjaiban különféle bizottságok alakultak. Franciaország és az ántantszövetségek támogatására. A németekre ellenben ügyet se vetettek. És ime mégis most, hogy az észak-brazíliai nyomornak és inségnek hire kelt, az egyik brazíliai német ujság gyűjtést indított a szárazság miatt nyomorgók részére, a mely oly szép eredménnyel járt, hogy a német kolonisták rövid pár nap alatt körülbelül 60,000 koronát adtak össze s azt siettek is eljuttatni a segélyző bizottsághoz. A gyűjtés pedig azóta tovább folyik. Így álltak a német «barbárok» boszút — írja a levelező azért a semmibe vevésért és ellenséges érzületért, a miben a brazíliaiak Németországot részesítették.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

L. k. 1. Lapunk f. évi 11. számában «H. Gy.» jelige alatt adott üzenetünk, polgári egyének hasonló kérelmére is értelem-szerűen vonatkozik. 2—3. Nincs rá kilátás s nem is áll módunkban rajta segíteni.

R. L. Sós. Egyelőre nem tudunk róla.

Mackensen. A btkv. 367. §-ába ütköző vétség, a mely a kir. járásbiróság hatáskörébe tartozik.

Cs. B. őrmester. A jelzett megkülönböztetés csupán a csendőrségnél viselt parancsnoki állás kifejezője.

K. T. őrsv. 1. Ön jelenlegi beosztásában épen olyan *altiszt*, mint volt azelőtt. Minthogy azonban szolgálatát jelenleg mint népfőlkelő, teljesíti, csak olyan rendfokozati jelt viselhet, mint a mely tényleges csendőrségi szolgálata alatt utoljára megillette. 3. Szolgálatban mindenkor a *tényleges* csendőr a járőrvezető.

Vollhynia. Igen.

Kiváncsi. 1. Szabályszerű nősülési engedélyre van szüksége. 2. Nem szemleköteles s így be sem hívható.

Bujdos. Nem.

Putnok. Az őrsre beosztott népfőlkélokre az idézett pont rendelkezéseit kell alkalmazni. Ez csak abban az esetben volna mellőzhető, ha ők a csendőr részére előírt havi óramennyiség-nél jóval kevesebb külszolgálatot teljesítenének.

V. K. Kórházi ápolási költségeinek a kincstár terhére való felszámítására van igénye. Kérje bevonulása után őrskihallgatáson.

88888. 1. Valóságos. 2. Szakaszvezetői zsold.

Öreg népfőlkelő. Az őrsre beosztott népfőlkéloknek a megállapított napibetét befizetése ellenében, a élelmezésre, mosatásra és a tisztítószerek használatára ugyanolyan mérvben van igénye, mint a közzgazdálkodásban részes legénységnek.

B. I. A jelzett hozzájárulás a népfőlkelőre is kötelező.

Vitatkozó 1888. Postatiszt úr! Ha három rózsácskával bir: postafőtiszt úr!

K. A. Kérelmét őrskihallgatáson adhatja elő.

Küküllőmenti csendőr. 1. Igényjogosultsági igazolvány kiadását 12 évi tényleges szolgálat eltöltése után kérheti. 2. Ehhez minden előző tényleges szolgálata beszámít.

Vitatkozók. 1. Szolgálati ügy. 2. Olvassa el lapunk f. évi 10. számában «444. Pozsony» jelige alatt adott üzenetünket.

35. Nem közölhető. Vezető körök gondoskodását képezi.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangu, 3 igaz váltóval 11 K. Egész zenekari hangu 4 igaz váltóval 14 K. Erős acézl hanguak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hanguak is készülnek.

Mogyoróssy Gyula királyi szab. hangszergyár

Gramofon

Csodásan erős-tiszta hangu be-szélőzép 30 K. nagy «Union» szerkezettel 36 K. — Legszebb hang lemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 60 fill.-től 3 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Budapest, Rákóczi-ut 71. szám.

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

Az 1915. évi december hó 10-én kelt s a hadiévek hozzászámításáról rendelkező legfelső hadi- és hajóhadparancs értelmezése tárgyában az alábbiakat teszem közzé:

Tekintettel arra, hogy a háboru tartama alatt az egész csendőrség katonai szolgálattételre vétetik igénybe, a legfelső hadi- és hajóhadparancs harmadik bekezdésében megállapított kedvezmény mindazokra a csendőrségi egyénekre vonatkozik, akik a háboru tartama alatt a m. kir. és a m. kir. horvát-szlavon csendőrségnél tényleges csendőrségi szolgálatban állottak.

Kelt Budapesten, 1916. évi április hó 14-én.

Báró *Hazai Samu*, s. k.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Szabó László és

Zomborevics István csendőr cz. őrmestereknek a III.,

Sárpy György csendőr cz. őrmesternek, a II.,

Janó István,

Fekete József és

Vasi József csendőr cz. őrmestereknek, az V.,

Mihály János csendőr cz. őrmesternek, a VIII.,

Berezki Kálmán csendőr őrmesternek, a III.,

Kis István őrmesternek, a II.,

Papp Sándor I. őrmesternek, a IV.,

Dedics János őrmesternek, a VI. számú csendőrkerületben; továbbá:

az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

Horváth János őrsvezető cz. őrmesternek, a VIII. sz.

csendőrkerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

az 1. osztályu ezüst vitézségi érem:

Szlavik Dezső csendőr cz. őrmesternek, a II. számú csendőrkerületben;

a 2. osztályu ezüst vitézségi érem:

Cziczó István csendőrnek, a IV. számú csendőrkerületben.

Kinevezettek:

csendőr járásőrmesterré:

a következő őrmesterek:

1916. évi február hó 1-ével:

Péter Lajos és

Arros Sándor, az I.,

Biró Ferencz II. és

Pálfi Károly, a II.,

Végh Pál, az V.,

Ujvári Tivadar, a VII., valamint

1916. évi április hó 1-ével:

Galamb József, a III. és

Kelemen Sámuel, a VII számú csendőrkerület állományában.

Nyugállományba helyeztetett:

1916. évi május hó 1-ével:

Kálmán János, V. számú csendőrkerületbeli százados, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan»

Választott lakhely: Désfalva (Kisküküllő megye).

Ideiglenes nyugállományba helyeztetett:

1916. évi május hó 1-ével:

Gábor Benjámín, VIII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Csikcsekefalva.

Okiratilag megdicsértettek:

a. m. kir IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Hornyák János, Magyar László, járásőrmesterek, Dudás József őrmester, Határ Imre, R. Nagy János, Magyar József őrsvezető cz. őrmesterek, Papp Dániel, Horváth József IV., csendőr cz. őrmesterek és Mlinár Pál csendőr, az ellenségnek az ország határán történt betérése alkalmával, a harcban állott csapatok támogatása, elszállásolása és élelmezése, a szétszórt hadiszerek összegyűjtése, előfogatok kirendelése, általában a hadi célokat szolgáló és előmozdító fontos szolgálati ténykedéseik körül kifejtett hasznos, buzgó, szorgalmas és lelkiismeretes pontossággal teljesített szolgálataikért;

Dicsőfi András őrmester, Lendvay János őrsvezető cz. őrmester és Ujhelyi János őrmester, előbbi és utóbbi szárnyszámveteli, Lendvay János őrsvezető cz. őrmester pedig szárnysegédmunkási teendőikben, a háboru tartama alatt tetemesen felszaporodott irodai munkálatoknak, fáradságot nem ismerő buzgalommal, nagy körültekintéssel és lelkiismeretes pontossággal történt végzéséért, valamint előljáró szárnyparancsnokoknak hathatós támogatásáért;

Szoboszlai János őrsvezető cz. őrmester és a IV. kerülethez vezényelve volt Felek János II. számú csendőrkerületbeli csendőr, a háboru folyamán a hadműveletek elősegítése, katonai érdekek támogatása, de különösen a hadsereg szállítások körüli visszaélések nyomozása során 17 egyénnek az igazságszolgáltatás kezébe való juttatása s ezzel a kincstár érdekeinek 40.000 korona kárösszeggel történt megóvása körül kifejtett igen fáradságos, buzgó, szorgalmas és hasznos szolgálataikért.

Arany János, III. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester, Rákosi József, VIII. számú csendőrkerületbeli, Mán János és Barczán Péter IV. számú csendőrkerületbeli csendőrök, az orosz betörés alkalmával az ellenséggel szemben tanusított bátor magatartásuk, valamint a szétugrasztott katonák összeszedése, hadműve-

tek elősegítése, katonai érdekek támogatása és a fosztogatók kiderítése körül kifejtett fáradtságos és hasznos szolgálataikért;

Egresi György, Kovács Kálmán, Német Mihály és Uj István őrsvezető cz. őrmesterek, a mozgósítás elrendelése óta, örseiknek kifogástalan vezetése és alárendeltjeiknek helyes fegyelmezése, valamint az ellenségnek a Kárpátokból történt kiverése alkalmával, a harcban állott csapatok támogatása, az elhagyott fegyverzet és egyéb hadiszerek összegyűjtése körül kifejtett, buzgó, szorgalmas és hasznos szolgálataikért;

Teleki László és Szöllösi András csendőrök az ellenségnek a Kárpátokból történt kiverése alkalmával, a harcban állott csapatok támogatása, az elhagyott fegyverzet és egyéb hadiszerek összegyűjtése körül kifejtett buzgó, szorgalmas és hasznos szolgálataikért;

Roszina László őrsvezető cz. őrmester, Menyhárt József és Mátyás Pál, csendőr cz. őrmesterek a háború folyamán, a 3. működő hadsereg érdekében, a hadműveletek elősegítése és támogatása körül kifejtett igen terhes, felelősségteljes és ügybuzgó szolgálataikért.

Balázs Mátyás törzsrőmester, a szárnyszámviteli és egyéb irodai teendőknél, lankadatlan szorgalommal, kötelességtudással és szakértelemmel való végzése és megbízhatóságáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kastal József, Stuller András, L. Szabó Ferencz, Vajda Miklós csendőr cz. őrmesterek, Gániniczky Rudolf, Boldizsár Lajos, Beke István, Román Albert csendőrök, valamint a III. számú csendőrkerület állományába tartozó Borbély Antal, Regdon Mátyás, Kácsor József, Ilies József, Káplár Végső János csendőr cz. őrmesterek, Izsák Lajos és Paál János csendőrök, a 3. működő hadsereg érdekében, a hadműveletek elősegítése és támogatása körül kifejtett buzgó, szorgalmas és hasznos szolgálataikért;

Valuska Imre, K. Szücs Gáspár, Deés Kálmán, Suhajda György, Kerekes István, III. számú csendőrkerületbeli és Z. Fekete János, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmesterek, T. Nagy Imre, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr, Tróbert János. VI. számú csendőrkerületbeli csendőr, Ambrus János, Belenszki Károly, Sztupiár György, Ábrahám Mihály, Sztójka János, Spák Albert csendőr cz. őrmesterek, Besenyei Lajos, Pécsi Pál és Góznér Ignác csendőrök, a mozgósítás elrendelése óta, a hadműveletek elősegítése, katonai érdekek támogatása, a csapatok által hátrahagyott fegyverzet és egyéb hadiszerek összegyűjtése körül kifejtett buzgó, szorgalmas és hasznos szolgálataikért;

Szentmiklósi László, Hüttner János őrsvezető cz. őrmesterek, Bódis Sándor és Váczi Nagy János csendőr cz. őrmesterek, Udud József, Patai József, Kovács László, Miklós Béla, Tuplicza Iván Demeter, Kecskeméti László, Krajbik Sándor, Varga Gergely, Huszár Antal, Harbulya Pál, Fehér Illés és Kudics Gergely Mihály csendőrök, továbbá a III. kerületből vezényelt Sörös János és Mikus György csendőr cz. őrmesterek, valamint Eiben József, Terpisko János népfőlkelő cz. tizedesek, Czéhán József népfőlkelő szakaszvezető, Zsoldos György és Majzik István népfőlkélok, az ellenségnek az ország határán történt betörése alkalmával, a harcban állott csapatok támogatása elszállásolása és élelmezése, a szétosztott hadiszerek összegyűjtése, előfogatok kirendelése, általában a hadicélokot szolgáló és előmozdító fontos szolgálati ténykedéseik körül kifejtett, hasznos, szorgalmas és lelkiismeretes pontossággal teljesített szolgálataikért;

Liptószentiváni Szent-Ivány József népfőlkelő cz. őrmester és Migra Ede tartalékos szakaszvezető, a háború tartama alatt a hadianyag összegyűjtése, a maradozók és szökevények elfogása, valamint a szárnyirodában felszaporodott irodai munkálatok végzése körül kifejtett pontos és lelkiismeretes szolgálataikért.

Előléptettek:

őrmesterré:

a következő őrsvezető czimzetes őrmesterek:

1916. évi márczius hó 1-ével:

Ruden János, a II. és

1916. évi április hó 1-ével:

Négyesi Gyula, a VII. számú csendőrkerületben;

őrsvezető cz. őrmesterré

az alábbi cs. cz. őrmester:

1916. évi márczius hó 1-ével:

Szabó Pál, az I. számú csendőrkerületben;

csendőr cz. őrmesterré:

a következő csendőrök:

1915. évi július hó 1-ével:

Erdei József és Miklós János II., a III.,

1915. évi július hó 10-ével:

Farkas Antal az V.,

1916. évi márczius hó 1-ével:

Bolyosi Mihály, az V.,

1916. évi márczius hó 19-ével:

Deák Gáspár és Forintos Dezső, a II.,

1916. évi április hó 1-ével:

Boér József II., Farkas Gábor, Iszlai György, Petreus András, Pálfi Gyula, Sófálvi Antal Szilágyi György, Iszlai Albert, Konrádi János, Bence Zsigmond, Magyar

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

János. Hudubecz János, Pásztor Sámuel, Oltyán János I., Soltis József, Lovas Albert, Buesi Mózes, Kovács Dénes I., Ilyés György, Demián János, Bokor Domokos, Szöcs Sándor, Heugán Lajos, Bán Lajos Barta János, Bolozsán József, Török János I., Varga Károly, Lőcsei Ferencz, Korondi György, Turkás Gergely, Csép Sándor, Baricz Ferencz, Borbáth József, Barabás Ferencz. Usurél Lázár, Vésza János, Koréh Endre, Hesfelán János Hatházi Károly, Antal Imre, Hátosz János, Áni Péter, Nagy Tamás, Olteán György, Zbárcsa György, Szálteleki József, Lőrincz Albert, Csiki Mihály, Tamás Dénes, Szász Vilmos, Antal István I., Grélus Demeter, Kercsedti Tivadar, Sebestyén Albert, Ruzz Vazul, Kis Lajos, Gergely Zsigmond, Gadó István, Gál Ignác, Veres János II., Tamás György, Giró István, Bodrogi István, Fekete Sándor I., János Mihály, Molnár János, Horváth Dénes, Serfőző András, Mihály József, Török András, Bagaméri József, Pázi István, Nagy Lajos I., Szabó János III., Bálint Zsigmond, Szöcs György, Marticsék József, Szántó Miklós, Demeter Lajos, Szöke Albert, Dimény József, Deák Sándor, Gagy Albert, Lukács Kálmán, Balázs Lőrincz, Havadtői Péter, Kiss György, Domokos József, Szöke Miklós, Nagy János I., Szöcs Demeter, Körösi D. József, Hajdó Ferencz, Puszkás György, Borsi Albert, Horváth Menyhért, Ilyés Ferencz I., Lukács Sámuel, Czeucz György, Murcsán György I., Krakкаи Dénes, Domokos István, Onisor Győző, Balázs László, Morár Demeter, Cziki Miklós, Fekete János, Fecső József, Farkas Mihály, Székely István, Takács György, Rácz Miklós, Varga Márton, Fodor Ferencz I., Biró Péter II., Zehán János, Baló Jenő, Barna Lajos, Vass György, Lőrincz Dénes, Bozsor Sándor, Rezsán Pászku, Tankó András, Látyes Gábor Szász Károly, Bálint József II., András Ignác, Simó Béla, Szász József, Baka Béla, Nagy Sándor, Kranga István, Füleki Sándor, Szakács János, Vári Zsigmond, György Géza, Vincze József, Both Imre, Csép Pál, Szász András, Kovács Ferencz I., Kertész Péter, Pogyina László, Szabó András, Molnár Sándor, Borbé János, János Pál, Hunyadi János, Magyar Imre, But János, Bálint Márton, Dimény Dénes, Zsigmond János, Nagy Márton, Maginyecz Pál, Demeter Ferencz I., László Vazul, Rakoleza József, Hajdu András, Németh Péter, Orbán Ferencz, Németh Lajos, Kovács Vazul, Biró János, Simó Péter I., Pap György, Vastag György, Kővári Ferencz, Kis János, Trombitás Ferencz, Fodor János, Bobb János, Tóth Lőrincz, Veress Lajos, Gnia Mihály, Pálfi Dénes, Mojzi János, Pataki István, Sztupi Antal, Bobb Ilyés, Fülöp András, Nemes Demeter, Várad Ferencz, Krisán Gábor, Csupics János, Jenei Vitályos, Molnos Márton, Mozsár Imre, Milotai János. Vajas Já-

nos, Nagy András, Varga Mihály, Balázs Vincez, Fekete Albert, Bálint Titusz, Farkas Illés, Pataki József, Goga János, Peti Mihály, Budai László, Filimon Sándor, Sándor Péter, Dénes Márton, Csiki Zsigmond, Jakab Lajos Nándor, Bányai György, Tóth B. Ferencz, Kodó Dénes, Fekete Sándor II., Kovács Mihály, Kimpián Demeter, Albert Sándor, Csillag János, Bükkös Márton, Csont József, Bende András, Fekete Péter, Zakariás László, Kis József I., Bidián Sándor, Recze András, Péter Lajos, Sebestyén Miklós, Nagy György István, Andrási Sándor, Bajcsi Lajos, Szöke Ignác, Csiki András, Demeter György, Lőrincz József II., Gál János I., Teleki Péter, Baricz Lajos, Fánta Gyula, Buh János, Sólyom József, Ujfalusi János, Márton Károly, Furnika György, Joó András, Hesdeczán Jakab, Nagy Károly II., Szentgyörgyi Albert, Szatmári István, Orbán Sándor, Geceze Simon, Bartos Zsigmond, Kádár András II., Márton Sámuel, Végh Sándor, Nemes Lajos, Elekes József, Opra Bokor György, Tőkés Ferencz, Udvar Mihály, Szöllösi József, Sándor János II., Péterfi Mihály, Mihály László I., György József, Takács János, Péter István, Ambrus Ferencz, Ilyés Ferencz II., Nolik Ferencz, Czika István, Szegedi Zsigmond, Sebestyén Imre, Sóra Illés, László Sámuel, Bede Lajos, Réti Flórián, Mikle János, Lung Simon, Orbán Dániel, Incze András, Kiss József II., Szabó Sándor, Csákányi János, Gábos Lajos, Descsán Traján, Kalocsai Ferencz, Kovács István I., Dénes Albert, Kis Áron, Bányai László, Albert B. Miklós, Gergely Márton, Kelemen Lajos I., Aszalós Mihály, Miklós Márton, Istvánfi István, Bedő Ágoston, Márton Lajos, Sütő Domokos, Bogdán Fülöp, Gyetvai István, Ursucz Szilárd, Balázs György, Juhász Ferencz, Pap Péter, Áron Frattilla, Sándor János III., Mara Mózes, Barabás Ignác, Sándor János I. Szilágyi Sándor, Negrea András, Bányai József, Gál András, Biró Péter I., Simon Simon, Krisán János, Vojvoda Simon, Hurubán András, Bugyán Sándor, Mikán Mihály, Szász Márton, Szakálos János, Szász Sándor, Nagy András I., Hajdu János, Török Ferencz, Albert János, Vetési Péter, Vigh József Kendi Sándor, Kimpián László, Kertész Mihály I., Szöke Mihály, Balogh Antal, Hajdu István, Baróti János, Horváth József, Horváth Imre, Kutas Sándor, Kuncz Ágoston Veres János I., Kovács Lajos, Sztupineán Áron, Szentes József, Miron Sándor, Finta Mihály, Romos János, Bajkó István, Bikfalvi József, Krasznai Flóra, Vári Dénes, Kis István, Fetke György, Dobandi György, Gréczi Ferencz, Vágási Dániel, Pap Imre, Király Lázár, Gergely Ferencz II., Soós János, Pálcsa László, Mihály Dénes, László Bálint, Korodi József, Nagy Gyula, Lukács Mózes, Sebe Márton, Kovács István II., Moldován László az I. számú csendőrkerületben.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

**Fiókok: Budapest, VI., Gyár-utca 26.
Nagyvárad, Rulikovszky-út 22.**

Fontos értesítés!

A háboru okozta személyzet hiány miatt csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményeket, azért a megrendeléseket, pénzküldeményeket és levelezéseket **Szeged, Kárász-utca 9.** címre kérjük.

Az új Honv. Min. rendelettel renaszerezített tábori

csendőrségi sapkák

és **aczelzöld hajtóka**
posztó már kapható. ::

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A méregkeverőkről.

(Bűnügyi szaktanulmány.)

Irtó: Horváth István dr. ny. járásbíró.

Az emberi élet elleni bűncselekmények közt kétségkívül a legvisszataszítóbb s legveszélyesebb a méregkeverés, mert véghezvitele rendszerint nagy raffiniáciát, körülményes, tervszerű előkészületet és alapos, minden eshetőségre és legkisebb részletekre is kiterjedő megfontolást igényel. A mérgezés mindig az elkövetőjének gyáva, aljas és konok lelkületére vall, mert orozva, alattomos ravaszsággal vitetik véghez, a tettes nem száll személyesen szembe áldozata testi erejével s mert alattomban történik a merénylet, az áldozat részéről a védekezés lehetőségét kizárja, míg a tettes személye a biztonság homályában lappang. Ily körülmények közt könnyen megmagyarázhatóvá válik, hogy a gyilkosságnak e legaljasabb módjához majdnem kivétel nélkül erejük fogytán lévő, beteges aggok, degenerált idegzetűek és hiszterikus, abnormis természetű nők folyamodnak.

Tekintve, hogy a méreg észrevétlen beadása feltételezi, hogy a tettes vagy bűntársa az áldozathoz rokonság vagy szolgálatnál fogva közelálló vele meghitt vagy legalább rendszeren érintkező személy legyen, a láb alól eltevésnek ezt a kényelmes formáját többnyire a hitvestárs (és pedig legtöbbször a feleség) vagy az öröklésre hivatott rokonok választják, hogy a házassági kötelék alól kiszabaduljanak, illetve a dus örökséget időelőtt megkaparintsák maguknak.

Az elővigyázó, óvatos tettesek a mérgezés palástolására oly helyzetet szoktak teremteni, mely alkalmas annak a gyanunak felkeltésére, hogy *öngyilkosság esete forog fenn* és pedig vagy olykép, hogy önmérgezés színezete legyen a dolognak, mi végből a meggyilkolt kezeirésének ügyes utánzásával az öngyilkosság elkövetését tudató levelet iratnak s helyeznek el a hulla közelében; vagy pedig a megmérgezett hulláját felakasztják, hogy ezáltal az önakasztás látszatát keltsék fel.

Olvastam olyan esetet is, mikor az örökség megszerzése végett meggyilkolt nagybácsit (egy magyar földbirtoke) a gyilkos unokaöccses a kastély parkjának tavába

dobta — és pedig uszónadrágba öltöztetve — ügyesen kiharználva az elhaltnak azt a szokását, hogy reggelente a tóban szokott megfürdeni s ekként azt a külszint kölcsönözve a gyilkosságnak, mintha bácsija fürdés közben a vízbe fulladt volna.

A mérgeknek három főcsoportját lehet különböztetni és pedig az anyag szerint, melyből készülnek: növényi (pl. a bürök, Belladonna), állati (pl. kigyóméreg) és ásványi (pl. arzén, foszfor, cziankáli) mérgek; ezek közül a hullában hosszabb idő múlva csak az ásványi méreg ismerhető fel, a növényi és állati méreg ellenben teljes vegy bomlásnak indul.

A testrehatásnak formája szerint pedig ugyancsak három fajta mérgecsoport van: 1. olyan, mely a gyomor- és emésztőszervek utján; 2. olyan, mely a vérbe keveredés utján (ilyen az indiánok híres nyilmérge, securare) és 3. mely belégzés utján semmisíti meg az emberi életet (pl. a széngáz s általán a kábitó, narotikus mérgek).

A mérgezések természetesen — majdnem kivétel nélkül — az étel- vagy italba kevert mérgek utján követetnek el, mert ez a méreg beadásának legkönnyebb s észrevétlen módja. Felemlitendőnek tartom a cigányok által használt Dri vagy Dry (olvasd Drei) nevezésű mérget, melynek előállítási módja ismeretlen és nagyfokú láz és vérhányás mellett idéz elő lassu halált.*

A méregkeverést a régebbi — ó- és középkori törvények — veszélyes, alattomos voltánál fogva és a fedezés nehézségére figyelemmel, a gyilkosság egyéb fajaitól megkülönböztetve, fokozott szigorral sujtották. Így pl. a rómaiaknál a Cornelius-törvény (lex Cornelia)** a nagyban elharapódzott mérgezések továbbterjedésének meggátlása végett nemcsak a méregkeverőkre, hanem már a mérget forgalomba hozókra és a mérgezés kísérletére is halálbüntetést szabott.

IV. Károly német-római császár (uralk. 1347—1378-ig) híres büntetőtörvénykönyve, az u. n. Carolina (az első

* Ld. Hans Gross: »Handbuch für Untersuchungsrichter« (»Kézikönyv vizsgálóbírák számára«) cz. könyvét.

** »De sicariis et veneficiis« (latinul) vagyis a »törgyilkosokról és a méregkeverőkről«.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J. os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsérelés. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

rendszeres büntetőtvénycsönyv) a mérgekverőkre — ha nem is következett be emberhalál, hanem csak ideiglenes egészségrontás — halálbüntetést mér és pedig kerékbetörést. Az újabb büntetőtvények — így a mienk is — a mérgekverés és egyéb gyilkossági módozatok közötti megkülönböztetést nem ismerik.

Kétséget nem szenved, hogy a mérgekverés sokkal gyakrabban fordul elő, semmint sejtlenők és nem szorul bizonyításra, hogy a mérgekzéseknek igen nagy százáléka vagy egyáltalán nem, vagy csak évek multán kerül napfényre, mert a hulla bonczolása csak nyomatékos gyanu esetében történik meg s ha az érdekelteknek sikerül valamikép a gyanut elhárítani és a természetes vagy öngyilkosság látszatát felkelteni, ugy a mérgekzésnek a bonczolás utján való megállapítása igen könnyen ki is játszható. Főleg a középkorban volt ijesztő mértékben elterjedve a mérgekzés általi gyilkosság, amit nagyban könnyített az a körülmény, hogy hosszú időn át az egyházi tilalomnál fogva az emberi hullák bonczolása nem volt megengedve. Így tehát a mérgeknek a gyomorban, belekben vagy vérben való létezése sem volt megállapítható. Ezért a középkort bátran a mérgekverők virágkorszakának nevezhetjük. Így pl. Olaszországban a XVII-ik században egy Tofana vagy Tofanella nevű szicíliai nő állított elő «aqua Tofana» * nevezete alatt ismert és forgalomba jutott erős hatású mérget, mely lassan, de feltétlenül ölt és a megmérgekzettnek néhány hét vagy hónap alatt való teljes elsorvadását s biztos halálát idézte elő. A hirhedt Tofana asszony hiteles feljegyzések szerint néhány száz ember — rendszerint a megunt férjek — halálát idézte elő lassanölő mérgeknek beadásával, melyből 5—6 csepp élvezete is elégséges volt az emberi élet kioltására. A halál a mérgek behatása folytán fájdalomtalanul, láz, gyuladás és görcsök nélkül, az erők fokozatos hanyatlása, életuntság, étvágytalanság és kínzó szomszúság érzete mellett következett be. Állítólag a mérgek arzénsavat tartalmazott. Hasonló természetű mérget használt Franciaországban a XVII. században Brinvilliers márkinő is áldozatai elpusztítására, akinek esetével alább részletesebben óhajtók foglalkozni. Franciaországban az időtájt t. a XVII. században annyira elharapództak a fiatal asszonyok által igénybe vett jósnők utján a férjekeken elkövetett mérgekzési esetek, hogy XV. Lajos király külön bíróságot szervezett ezek elbírálására és 1682-ben a boszorkányok, mérgekverők és hasonló büntevők megrendszabályozására önálló rendeletet volt kénytelen kibocsátani. 1677 február 27-én pedig a francia parlament bocsátott ki rendeletet, mely arra kötelezte

az összes gyógyszerészeket és fűszerezéseket, hogy mérgekanyagokat csak általuk személyesen ismert s állandó tartózkodású egyének számára szolgáltathatnak ki s egyben megszabta, hogy e vevők nevét és a mérgek felhasználásának módozatát, czélját külön könyvbe tartoznak beiktatni.

A XVII. század Franciaországban a mérgekverők és varázslók virágkora volt. Hogy mily szemérmetlen szemfényvesztéssel és gonoszsággal üzték ezek az ujkori boszorkányok vészthozó «mesterségüket», annak illusztrálásaképen s egyuttal ama korszak romlottságának jellemzéseül rövides vázlatban közlök egy szemelvényt, melynek «hősnőjeként» a nagy hirhedségben állott Voisin (olvasd Voazen) mérgekverő varázslónő szerepel, aki a mérgekverőnők egész gárdáját nevelte Franciaországnak.

Ő hozzá fordultak nagy bizalommal és elmaradhatlan sikerrel mindazok a nők, akik férjeikre ráuntak s hymen rózsalánczaitól szabadulni óhajtottak. Oly «lelkiismeretes pontossággal» fogta fel hivatását ez a női szörnyeteg, hogy a hozzá tanácsért fordulókról egy külön feljegyzési könyvet vezetett, neveik és kívánságuk kitüntetésével. S végezetül épen ez a könyv vált az ő és a mesterségét igénybevevők végzetes árulójává.

Ama nők, kik művészetéhez folyamodtak, csak azt a kérdést intézték hozzája, mondaná meg nekik, mikor fognak özvegységre jutni s természetesen nyomban pengő érczben lefizették a «tanácskérés taksáját», a többit elvégezte aztán a «jósnő». Hogy felsőbb hatalmakkal való összeköttetését dokumentálja ama babonáskor szülöttei előtt, szellemidézéssel kezdte meg tevékenységét s nyomban záros határidőt is tűzött ki, melyen belül az illető kérdezősködő hölgy férjura a tulvilágra fog költözködni; hozzátette még a boszorkány, hogy a férj halálát bizonyos előjelek, így pl. tükör vagy porcellánváza eltörése vagy titokzatos éjjeli zaj fogják megelőzni és így a bekövetkezendő halálesetet jelezni. Talán nem nehéz kitalálni, hogy ezeket a halál-előjeleket a boszorkány egy meghitt embere — kit az illető házba becsempészett — idézte elő, ugy állítva a vázát, tükröt vagy egyéb tárgyat, hogy annak okvetlen le kellett hullania és eltörnie stb. A halál pontos bekövetkezéséről pedig a boszorkány gondoskodott egy megbízott segédje utján eszközölt «mérgekzés» által. Hogy tulvilági összeköttetéseit elhitesse klienseivel, kívánságaikat papírra iratta, melyet azután a segítségét igénybe vevők szeme láttára egy viaszgolyó köré csavart és egy parázsmedenczébe elégetett, kijelentvén, hogy a szellem most már ismeri óhajaikat s harmadnapra jöjjenek újból, mikor is írásban fogja nekik a «szellem kimerítő válaszát» kézbesíteni. Az újból jelentkező kérdezősködőnek azután tényleg harmadnap lepecsételt levélben megadta a szellem pontos felvilágosítását. Talán

* «Aqua Tofana» latin elnevezés és annyit jelent, mint «Tofana vize». Azért nyerte az általa előállított erős mérgek ezt a nevet, mert sem színe, sem ize vagy szaga nem volt és külső színre teljesen víznek látszott.

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A török Vörös félhold javára adományozott 30 és feles famozsár leleplezési ünnepélye Konstantinápolyban.

felesleges is hangsúlyozni, hogy ez az egész csak szemfényvesztés volt, mert nem a kérdések jegyzékét dobta tűzbe, hanem egy másik készen tartott hasonló papirdarabot. A kérdéseket megőrizte és az azokra adandó választ alkalmazott kémjoi által eszközölt kutatások nyomán szerezte meg. A mind sűrűbben ismétlődő, hirtelen és megmagyarázhatlan halálesetek felkeltették végre is a hatóságok figyelmét s ennek eredményeül állítottak fel egy külön büntető bíróságot, melyet «chambre ardente» (olv. sambr árdánt = égő szobának neveztek el), amely kizárólagosan mérgezési esetek és varázslatok elbírálásával foglalkozott.

Végül Voisin boszorkányt is utolérte jól megérdemelt végzete: saját feljegyzései és az általa másvilágra küldöttek hozzátartozói lettek árulóivá. Miután azon kor jogszokásai értelmében a kivallatáson átesett: máglyahalálra ítélték és kivégezték.

Áttérek már most a már fent említett Briwilliers márkinő szenzációs bűnesetére,* melyet oktató példaként kivonatos vázlatban fogok csak elmondani. Oly hidegvérrel, körültekintő számítással, rendszeres tervszerűséggel és minden emberi érzés hiányára valló módon vitte véghez a mérgezések hosszú sorozatát, mely a bűnkrónikákban is ritkítja párját és Franciaországban még ma is, tehát több mint 200 év múlva, az ő

* Ezt a bűnesetet részletesen leírja Pitaval (francia jogtudós a XVIII. században) nagy bűnügyi gyűjteményében.

neve közmondásszerűen, mint a méregkeverés nagymesteré szerepel.

Büntényeiben felbujtóként szerepel kedvese Saint-Croise (olvasd Szein Kroá), akit a márkinő férje vezetett be házába. A márkinő, Aubray magasrangú államhivatalnok leánya 1651-ben lett Briwilliers márki felesége; mindketten dúsgazdagok voltak. A férj a normandiai ezrednek volt parancsnoka, ott ismerkedett meg Saint-Croise századossal, egy szép külsejű, jó modoru, de aljas jellemű, eladósodott férfival, ki annyira behizelkedett a márkinak, hogy a hadjárat végeztével annak házába is bejáratos lett és nemsokára megnyerő modorával a márkinő szívét is meghódította, akivel bensőszerelmi viszonyt folytatott. A férj nem sokat törődött felesége botránnyos viszonyával, mert maga is teljesen az élvezeteknek engedte át magát. A márkinő apja azonban, egy szigorú erkölcsű férfi, nem nézhetvén tovább lányának erkölcstelen, házasságtörő életmódját, elfogató parancsot eszközölt ki Saint-Croise ellen, kit a márkinő házában el is fogtak és a Bastille-ba* kísérték, melynek egy teljes évig maradt önkéntelen lakója. S épen itt veszi elejét az egész szenzációs méregkeverési történet.

Börtönében megismerkedett egy Exili nevű olaszszal, ki őt beavatta a méregkeverés titkaiba. Olaszországban

* Bastille = egy erős, várszerű épület Párisban, mely politikai és más foglyok letartóztatási helye volt s melyet a francia forradalom kezdetén 1789-ben a nép megostromolt.

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY**

a magyar kir. Zeneakadémia házi hangszerkészítője ::

legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfuvóhangszerek, czimbalmok. — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becserélése és javítása:

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

az időben a mérgekészítés nagy fejlettségre emelkedett, egyes mérgek lassu hatásuak voltak, melyek általános kimerülést, étel, italtól való undort és emésztő lázat idéztek elő, úgy hogy a halál csak hónapok múlva következett be és teljesen egy sorvadásszerű betegség tüneteit váltotta ki a mérgezetben anélkül, hogy a mérge a testben megállapítható lett volna; más mérgek ellenben a halált már néhány óra alatt is előidézték, de a hullában mérgezés nyomai nem voltak felismerhetők.

Saint-Croise teljesen tökélyre fejlesztette a börtönben a mérgekeverés művészetét s ezt bosszúja kitöltésénél eszközül használta fel. Megakartá bosszulni fogságba ejtését a márkinő atyján s e célra a kedvesével bűnös szövetségre lépett. Összeköttetésük a börtönben sem szakadt meg, bár a világ előtt szakítottak egymással. Annyira hatalmában tartotta a márkinőt, hogy teljesen bűnös tervei eszközéül nyerte meg. A márkinő látszólag kibékült apjával és annak kegyeibe újlag behizelkedett. Az odaadó gondozás ürügye alatt az apjának maga készítette a kedvencz ételeit. Így nyílt alkalma, hogy apja levesébe a kedvesétől nyert mérget belekeverje, aki már rövid pár nap alatt nagy hányás mellett meghalt. A márkinő oly mély bánatot és vigasztalanságot szinlelt apja halála alkalmából, hogy a legkisebb gyanu sem merült fel ellene és az elhunyt hulláját bonczolás nélkül temették el.

A kedvesével folytatott bűnös viszonyának legnagyobb akadályá tehát el volt háritva az utjából. De a bűnös szerelmesek ezzel nem érték be; két fivére és egy huga is volt a márkinőnek, kikkel az apai hagyatékban osztania kellett. Saint-Croise pedig az egész nagy örökséget szerette volna megkaparítani, hogy minden szenvedélyét kielégíthesse és uri fényezésben folytathassa bűnös viszonyát a kedvesével. Elhatározta tehát ezek elpusztítását is és ennek a gonosz tervnek is részesévé tette a márkinőt. A cél megvalósíthatása érdekében kihasználta, hogy a márkinő az ő kedvesének volt inasát, Lachaussée-t (olvasd Lasosszé) — egy mindenre kapható embert — beajánlotta fivérei szolgálatába. A mérgezés eszközéül ezt a gonoszlelkű szolgát használták fel.

1670 husvétja előtt a két fivér falusi birtokára költözött, hogy üdülésként az ünnepeket ott töltsék el. Ez alkalommal házukban nagyobb lakomát adtak a fivérek, melynek során pástétom is került az asztalra. Heten — köztük a két testvér is — akik ebből az ételből élveztek, súlyos hányási tünetek közt megbetegedtek; a márkinő két fivére közül az egyik 72-ed napra, 1670 június 17-én, a másik három hónap múlva kínos vergődés után meghalt.

(Folyt köv.)

A bugaczi dezentor.

Irta: Nyomozó.

A bűnözésre való hajlandóságnak a szülőkről a gyermekekre átöröklése közismert természeti tulajdonság. Ennek ellenkezője szinte természetellenesnek volna mondható. Mert hiszen magától értetődik, hogy az a gyermek, aki attól kezdve, mikor a jót a rossztól megkülönböztetni képes és közártalmu szüleitől csak a rosszat látja, igen ritka esetben válik becsületes emberré.

Az a rövid idő, amit az ilyen gyermek az iskolában tölt, alig javít rajta valamit. De még ha javítna is, az iskolázás megszűnte után, mihelyt visszakerül a gyermek az előbbi környezetbe, rövid idő alatt elpárolog ez az erkölcsi javulás.

Ilyen környezetben nevelkedett fel annak idején Kurucz József, e közlemény hőse is.

A kecskeméti határbeli Bugacz pusztá környékén született. Szüleitől, majd később a nála idősebbektől, mint a vele egykoruaktól általában csak azt tanulta, hogy amit a két szemé meglát, azt, ha csak teheti, a két keze ne hagyja ott.

És ezen nem is lehet csodálkozni. Ősidők óta betyárfészek volt Bugacz és környéke. A Rózsa Sándorék és a Bogár Imréék területe. Gyülevész, tolvaj pásztornéppel súlyosbitva. A körülötte fekvő puszták hasonlóképen annyira, hogy talán még a levegője is fertőzött ebben a tekintetben.

A terület erre nagyon megfelelő. Távol van mindenfelől a kulturált községektől és városoktól. Szabad mozgással nyugatra Orgovány és Bócsa, délre a Bácska, keletre Szeged irányában a nagykiterjedésű puszták felé. Annak idején épen ráillettek a költő szavai, amint az «Alföld»-et megénekelte:

Csikós, gulyás és a futóbetyár,
Gulya, ménes rajta szabadon jár...

Azóta nagy változás történt ugyanezeneken a pusztákon, parcellázva lettek részben és művelés alá kerültek. Eltűntek gulyák és a ménesek s a régi óriási kiterje-

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálaírat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. — Eredeti tégely ára 2 korona.

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ gyógyszerháza, Budapest, Damjanich - utca 2. szám.

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

Konstantinápolyi képek. — Osztrák-magyar csapatok a szultán előtt.

désü legelők helyén «aranykalásztól ékes rónaság» terül el sűrű tanyasorokkal, de az ottlakók között most is akad, ki még ma is szívesen segít a lókötőnek és egyéb jószág-tolvajnak.

A Bugacz azonban még mindig a régi. Ott még lehet hallani a gulya kolompját és a pásztorlegény sipját. S a lókötők, a szarvasmarha-, sertés- és birkatolvajok olykor még ma is átuszszak a Bugacz futóhomokját. Különösen alkalmas terület a lopott jószágot szállító tolvajok nappalozására. A bugaczi és a monostori *zöld erdők* bokrai alatt jó tanyát talál a tolvaj a lopott jószággal, míg magasan jár a nap és élénk a láthatár.

Ide vágyott vissza Kurucz Szilveszter a katonaságtól is. Pedig a huszároknak, a mostanában oly híressé lett *vörös ördögöknek* csábitó egyenruháját viselte.

Itt laktak a jó ismerősei Sváb Oláh Laci és Jancsi juhászok, akiknek társaságában annak idején a bűn útján való fiatalkori próbálgatásait megkezdte s akiknél, mint elváláskor hangoztatták, mindenkor bizalmas otthonra és jó fogadtatásra találhat.

Ugyancsak ezekkel tartott fenn összeköttetést Kurucz Szilveszter fivére: Kurucz Péter is, aki Kistelek határában lakván, amiket ott lopogatott, Oláhékhoz hajtotta vagy szállította, viszont ez utóbbiak ő vele továbbították a juhnyájak közé esetleg *odatévedt* idegen birkát vagy más lábasjószágot, amelyek, ha kérdésre került a dolog, legalább az ő állításuk szerint, mindannyiszor *véletlen* folytán vagy *bitangásból* kerültek a karámhoz vagy a tanyai lakásukhoz.

Kurucz Szilveszter már fiatal korában igen jó tanulónak bizonyult. Mindig talált munkát és rendesen jó sikerrel működött. Az ellene vezetett nyomozás pedig és ez volt a fő — rendesen csak a gyanuig jutott, de a tettet ráderíteni sohasem lehetett. Alibitanui mindig kihúzták őt a bajból. Ha pedig szorult a kapezája, rendesen bitangásban hagyta a lopott jószágot s így kerülte el a tettenérést.

Ugyancsak így akarta folytatni a katonaságnál is, de ott már az első esetben rajtavesztett egy, reménye ellenére anyagi tekintetben igen kevés haszonnal járó rablason. Másfél esztendei súlyosított sulyos börtönt töltött ezért a debreczeni helyőrségi fogházban.

S miután különös szerencséjére még addig nem *ült* soha, a másfél esztendő roppant hosszú és unalmas volt a korlátlan szabadsághoz szokott legénynek. Alig várta, hogy kiszabaduljon.

Már a fogházban elhatározta, hogy mihelyt kiszabadul, a legelső alkalmat felhasználja és megszökik a szigorú katonai fegyelem alól. Lerázza magáról e szokatlan nyügöt. E szándékát végre is hajtotta. Debreczenből ezredéhez Nagyváradra való hazakísérés közben — 1912. évi augusztus elején — megszökött. Ter-

mészetesen régi ismerőseihez sietett, akik nemcsak örvendve fogadták, de gondoskodtak elrejtéséről és eltartásáról is.

A kiskunfélegyházai csendőrség hamarosan tudomást szerzett a nevezettnek hazatértéről. Nemcsak a körözésből, amelyet a katonaságtól kaptak, hanem abból is, hogy a hosszú fogság alatt kipihent legény hamarosan megkezdte a birkalopásokat.

Keresték is mindenfelé. Gyakran átrándultak a kivézenyelt járőrök Bugacz pusztára is Oláhékhoz. Lesállításokat tartottak több ízben a karám környékén s hol éjjel, hol nappal meglepetésszerűen megjelentek nevezettek tanyai lakásán is, de sem a szökevényt nem tudták kézrekeríteni, sem az előfordult lopásokban való bűnösségét ráderíteni.

Oláhék különben mindig *tagadták*, hogy a *dezentor* — *amint ők a csendőrök előtt nevezték* — hozzájuk jött volna vagy náluk rejtőznék. Nem akartak róla tudni semmit. És más se akadt, aki határozott adatokkal szolgálhatott volna effelől. Az az egy-két ember, aki szólt róla a járőrök előtt, mind csak hallomás útján szerezte adatait. Olyanra pedig nem akadtak a járőrök akik megzáfolták volna az Oláh-család állításait.

Közben pedig szaporodtak a birkalopások alaposan. Augusztus 20-án virradóra történt az első lopás, amelynek elkövetésével mindjárt Kurucz Szilvesztert gyanúsították. Ekkor még csak nyolcz darab birkát lopott. De ehhez se volt szerencséje. Még mielőtt Kistelekre bátyjához elhajthatta volna, utközben értesítette valaki, hogy nyomában vannak a csendőrök, tehát bitangásban elhagyta a birkákat, ő pedig megugrott.

Igy folytatódta a birkalopások tovább változó szerencsével, de mindig nagyobb és nagyobb számban. Hol bitangásban maradtak, hol meg sikerült neki azokat elhajtani. Tizenhárom rendbeli ilyen lopást követett el november elejéig s a legutolsónál már 69 darabot sikerült neki elhajtani.

Összesen 380—400 darab birkát lopott már el mintegy 9—10.000 korona értékben. És csak az volt a csendőrök és a károsok szerencséje, hogy ebből az egész nyájra menő birkából mindössze 47 darab maradt kereset alatt, a többi meglett bitangásban mind. A legutóbbi birkalopás után, miután ez sem járt a remélt szerencsével, változtatott a legény a dolgon, amennyiben a Páka pusztai Tarjányi tanyáról 103 darab libát hajtott el egyenesen a kecskeméti hetivásárra, ahol, mielőtt a libalopás ügyében nyomozó Horváth János II. őrmester és társa kiskunfélegyházai járőr az eladásban megzavarhatta volna, mint saját tulajdonát, rendőri asszisztencia mellett, rendes áron, párját 10 koronáért eladta.

Abban az időben ugyanis, miután a tanyák közt baromfi-

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

Zsótér-bérlés, Városháza mellett. (Rákóosi szoborral szemben.)

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi díszvarrógépek. — Világ űd tünélküli pathéfó-
nok. — Világhírű tús gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési szikkek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

Konstantinápolyi képek. — A szultán a szelamlíkből távozóban.

vész uralkodott, minden eladónak igazolni kellett magát a vásártéri rendőrség előtt, hogy arra az esetre, ha az eladott baromfi ragályozott területről jött volna és a vevőnél bizonyos határidőn belül részben vagy egészben elhullott volna, a rendőrség az eladót felelősségre vonhassa.

Kurucz Szilvesztert ez a kötelezettség nem hozta zavarba. Nagy János kencségi lakosnak mondta magát, megnevezte lakhelyét, házsámát s hogy még nagyobb legyen a rendőrnek és a vevőnek a bizalma hozzá és ahhoz, hogy a libákat vészmentes helyről hajtotta, hajlandó volt a libák árából 100 koronát a megjelölt időig biztosítékképpen a vevőnél hagyni.

Ilyen körülmények között teljes bizalommal vette meg Kiss István kecskeméti lakos a libákat s mindjárt hizóba is fogta őket. Nagy János alias Kurucz Szilveszter pedig boldogan távozott a vásárról a 415 koronával és mivel az üzlet ilyen jól sikerült, nem is ment messze, hanem mindjárt beült az egyik kültelki kocsmába és mulatni kezdett.

A következő napon nyomra jutván a járőr, Kecske-métre érkezett, ahol egy baromfikofa, aki szintén alkudott annak idején a libákra, utbaigazította őket s így meg is találták a libákat a nevezett vevőnél. Ez igazolta magát és azt is, hogy a rendőr jelenlétében teljesen jóhiszeműleg, mintjogos tulajdont vette a libákat.

A járőr érdeklődve az eladó kiléte iránt, miután a rendőr, a vevő és a kofa által adott egyező személyleírás teljesen megfelelt a Kurucz Szilveszter személyleírásának, felvilágosította utóbbiakat ennek kilétéről és a libákat elkobozva, a rendőrségnek átadta.

Mialatt ez megtörtént, a libák eladásánál közreműködő rendőr valami bizalmas emberétől megtudta, hogy Kurucz Szilveszter egyik kültelki kocsmában idogál. Erre a nélkül, hogy a járőrt értesítette volna, a jelzett kocsmába sietett s meglepve a mámoros legényt, elfogta és megindult vele a városháza felé nagy örömmel, hogy ily könnyen sikerült neki helyreütni az előző napi baklövését.

Öröme azonban korai volt. Roszul ismerte emberét. A katonai fogságban szerzett tapasztalatai folytán jól tudta ez, hogy elkövetett tetteivel súlyosított szökéseért néhány évig megint hüvösre kerül, eszébe jutott a keserű rabkenyér, a szabadságnak oly hosszú időn át leendő nélkülözése és semmiképpen nem találta kecsgetőnek a jövőre való kilátást. Hogy tehát ezt, legalább egyelőre, elkerülhesse, felhasználta az esteledni kezdő időt és a rendőr figyelmetlenségét s az egyik utcza sarkán megugrott olyan szerencsésen, hogy a rendőr nem tudta utolérni s így elmenekült.

A járőr értesülve az esetről, dolga végeztével a Bu-

gacz-pusztá felé vette az utat, abban a reményben, hátha odamenekült a szerintük más rendes tartózkodási helyet nélkülöző szökevény.

Másnap délelőtt 8 óra tájban érkeztek a karámhoz, a honnan jól el lehetett látni Oláhék tanyai lakásához is. A karámnál Sváb Oláh János fogadta őket, mert fivére pár héttel előbb egy régebbi ügyből rászabott büntetés letöltése végett a kecskeméti törvényszéknél börtönbe került.

A juhász megint nem akart tudni a legényről semmit s a karámnál nem is találták. A járőr ennek daczára sem adott hitelt a juhász szavainak, hogy ő nem tud róla semmit, őnála soha nem járt állítólagos szökése óta stb. hanem ellovagolt nevezett tanyai lakására. S miután ott sem akartak felvilágosítást adni a szökevényről, a járőr elhatározta az egész tanya átkutatását.

A kutatás a szobában kezdődött, ahol az egyik bevetett ágy vánkosai és dunyhái alatt, az ágyba belevetve, megtalálták az oly soká keresett dezertort.

Nem ellenkezett, megadta magát a sorsának. Beismerte a lopásokat, csak éppen a hiányzó 47 db birka ellopását tagadta természetesen abban a reményben, hogy annak hollétére úgy sem tudnak rájönni. Tettestársául a börtönben lévő Oláh Lászlót nevezte meg.

A járőr nevezett előbbi szökésein okulva, nem kísérletezett vele a további nyomozásnál, hanem beismerése alapján egyenesen letartóztatta és mint katonaszökevényt a kiskunfélegyházi honvéd zászlóalj-parancsnokságnak átadta s ezután akarta folytatni a további nyomozást.

Erre azonban már nem volt szükség, mert éppen akkor jött az értesítés a kisteleki őrstől, hogy ott nevezett fivérét: Kurucz Pétert, a keresett birkákkal együtt, időközben elfogták s amennyiben a károsok a félegyházi örskörletben lagnának, azokat a birkák megtekintése végett értesítsék.

Kézrekerült tehát a tolvajtársaság. Meg volt az öröm az őrsön. De hamarosan elrontotta ezt Kurucz Szilveszter ügyessége, amennyiben másnap reggelre, a fogdaablak keresztvasának kifeszítése után, újból megszökött a laktanyából s újból úgy el tudott rejtőzni, hogy sem az akkor mindjárt kivezényelt honvéd járőrök, sem később a csendőrség nem tudott nevezett nyomára jutni.

Későbbi kitartása azonban még sem sikerült. Bizalmas czinkostársai börtönben voltak már mind. Ezeknek a hozzátartozói pedig nem voltak olyan bátrak, hogy állandóan rejtegensék. Tovább kellett volna huzódnia. valószínű azonban, hogy nem talált résztvevő szivekre, mert mint pár hónap mulva híre jött az őrsre, Budapestben a katonai hatóságnál önként jelentkezett a többszörös szökevény. Eltűnt oly hirtelen, mint amely váratlanul jött. S eltűnését bizony nem fájlalta senki.

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általánosan elismerve legjobban szállít Magyarországon legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. •••
Árjegyzék minden hangszertől bérmentve küldetik.

SCHUNDA V. JÓZSEF

ca. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedül feltalálója. Alapított 1847-ben.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

KÉPEINKHEZ.

Konstantinápolyi képek.

Évszázadokon át voltunk hol ellenségek, hol jóbarátok a mostani világháboruban szövetségesünké lett török nemzettel, de azért Konstantinápoly fennállása óta talán most történt az első eset, hogy osztrák-magyar katonaság háborus csapata jelent meg a török főváros belterületén, amelynek egyes részei az Ezeregyj meséibe illő tündérsziget varázslatos pompáját állítják a szemlélődő elé, és eltekintve a lakosságnak az idegenek előtt talán visszatetsző vallási és faji különös szokásaitól, békés időkben maga az ősváros számtalan érdekessége is elég ahhoz, hogy a világjáró idegenek ezreit csalogassa a Bosporus partjain elterülő metropolis megtekintésére.

Ezuttal azonban nem a világváros iránti érdeklődésből jelent meg ott az osztrák-magyar katonaság, hanem segítségére sietett az angol-francia seregek által szorongatott hős szövetségesünknek, akik ugyan maguk is hosszú hónapokon át képesek voltak feltartóztatni az ádáz ellenséget, de hadi felszerelésük és municziójuk elégtelensége és különösen a modern ágyuk hiánya folytán még sem juthattak annyira, hogy elűzhették volna támadóikat a török földről és tengerekről.

Csapatainknak ez a konstantinápolyi szereplése hamarosan az után történt, mikor a Budapest-Belgrád-Szofia-konstantinápolyi vasutvonalat felszabadítottuk szerb ellenségeink uralma alól. Első teendő lett akkor segítséget nyújtani szorongatott török szövetségesünknek. Így jelentek meg csapataink átutazóban a török fővárosban, hogy messzehordó ágyuinkkal, s 30 és feles mozsarainkkal átvonuljanak ott a Gallipoli félsziget fenyegetett részeire.

Tudjuk az akkori háborus hírekből, hogy a török nemzet megkülönböztetett tisztelettel és ünnepélyes ovációval fogadta csapatatainkat s mint a jelen számunkban közlő képek is mutatják, maga a szultán is megsemmélte az előtte diszmenetben elvonuló osztrák-magyar katonaságot. Valóságos örömnépe volt ez a szorongatott török főváros lakosságának. És meg is lett a kívánt eredménye hamarosan, ennek a szövetséges segítségnek, mert a Gallipoli félszigetre befészkelődött ellenség nem sokáig bírta modern ágyuink hatásos tüzelését. El kellett hagyniok megerősített állásaikat pár nap alatt. Sőt ennek a következménye volt az is, hogy az ántánt hadsereg flottája és szárazföldi csapatai, amelyek pedig a Dardanellák szándékolt birtokolhatásáért addig minden lehetőt elkövettek, jónak látták abbahagyni a további ostromot és óriási veszteségeik után kénytelenek voltak elvonulni, jobban mondván megszökni a hónapokon át bitortolt török területekről.

HIREK.

Adományok. Bagi József ez. őrmester, a halmosdi őrsről a siketnémák javára 14 koronát, Kosinszky Kristóf csendőr őrmester, a 35. gyalog hadosztálytól pedig a vak katonák javára 40 koronát küldött be hozzánk. Az adományokat rendeltetése helyére juttattuk.

Hadikölcsön jegyzés. A most kibocsátás alatt álló IV. hadikölcsönre Bardócz Mózes parajdi járásörmester és neje, az «Agrár bank» utján 4000 koronát jegyezték.

KÜLÖNFÉLÉK.

A kecske-tej. A német Vöröskereszt hadijótékonyági alosztálya új mozgalmat indított, amelynek ez a jeligeje: «Kecske-tejet a nép táplálására.» A tejszükség és a tejdrágaság teszi indokolttá a mozgalmat. A kecskék olcsók, a kecsketej igen tápláló, tehát a mozgalom nagyon jó eredménnyel kecsegtet. A bizottságnak az a szándéka, hogy a gyermekneveléssel és a betegápolással foglalkozó egyesületeket meggyőzze a kecsketej nagy előnyeiről. Ezenkívül egyenetlen akarja az utját annak is, hogy a városokba rendszeresen vigyék be a kecsketejet.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Sokat fáradozó. A laktanyaszabály 11. §. 107. pontjának a folyó évi Csendőrségi Rendeleti Közlöny 5. számában elrendelt helyesbítésén alapszik.

Érdeklődő. Ha rendszeresített helyen véglegesen volt alkalmazva, úgy beszámít.

Nyugdíjas csendőr. Az 1912. évi LXV. tcz. 45. §. 5. bekezdésében foglalt határozványok csupán a csendőrségi (közbiztonsági) szolgálatban elszervedett sebesülés vagy súlyos testi sérülés esetében jöhetnek figyelembe. Nyugdíja tehát helyesen van megállapítva.

B. B. B. Az illetékes pótzászlóaljparancsnoksághoz.

L. J. Csendőr. A nyolczvanas évek elején az ottani zsidóságot egy fiatalkoru keresztény cselédleányon elkövetett rituális gyilkossággal vádolták.

Ny. ü. A nyugdíj továbbra is megilleti. A szükséges intézkedést, a nyilvántartását eszközöző pótzászárnyparancsnokságtól írásban kérje.

B. L. népf. őrmester. Tudtunkkal reájuk nincsen kiterjesztve.

G. K. Minden a körülményektől függ.

B. J. 1873. A bűncselekmény minősítésére a tettes polgári avagy katonai mivolta befolyással nincsen.

Szabadkai őrs. Nem illetékes.

A. 181. Igen.

V. K. Dé. A vöröskereszt körül szerzett érdemek diszjelvényei rangsorozatának végleges szabályozásáig, az e tárgyban kiadott 117405/5—1916. sz. honvédelmi miniszteri rendelet mérvadó E szerint az érdemcsillag, 1. osztályu és a tiszt diszjelvény, Ó Felsége által adományozott és hasonló módon viselendő más rendjel után, a 2. oszt. diszjelvény a 3. oszt. tiszt katonai szolgálati jel után, míg az ezüst és bronz diszérmekek a 3. osztályu legénységi szolgálati jel után viselendők.

Duklaszoroszi népfölkelő. 1. 7379/30. számu magyar vöröskereszt sorsjegye a törlesztési huzason kisorsoltatott. — 2. Nem. — 3. Hiteles sorsolási közlöny a «Mercur» megrendelhető Budapest, Fürdő-utca 3. Előfizetési ára egy évre 6 k.

A világ legjobb legjobb

harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangu, 3 igaz váltóval 11 K. Egész zenekari hangu 4 igaz váltóval 14 K. Erős acél hanguak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hanguak is készülnek.

Mogyoróssy Gyula

királyi szab. hangszergyár

Gramofon

Csodásan erős-tiszta hangu be, szélőgép 30 K. nagy «Union» szerkezettel 36 K. — Legszebb hang lemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 60 fill.-től 3 K.-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Budapest, Rákóczi-ut 71. szám.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy:

báró Hazai Samu gyalogsági tábornok, honvédelmi miniszter, a német császár Ő Felsége által neki adományozott porosz királyi vöröskereszt érem 2. és 3. osztályát elfogadhassa és viselhesse;

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

Karátson Lajos államtitkárnak, a hadidiszitményes 1. osztályu érdemjelvényt a vörös-keresztnél szerzett érdemekért díjmentesen;

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a háboruban teljesített kitünő szolgálataik elismeréseül:

a Ferencz-József-rend lovagkeresztjét a katonai érdemkereszt szalagján:

csikszentsimoni Endes Antal alezredesnek,

Záray Ödön és

Ziegler Emil őrnagyoknak, a VII. számú csendőrkerületben; egyttal elrendelni méltóztatott, hogy ugyanezen alkalomból;

a legfelsőbb dicsérő elismerés ujólag tudtul adassék: Herold Gyula századosnak;

a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:

Spalla Aurél ezredesnek, a VII. számú csendőrkerület parancsnokának, tordai Sándor László, IV. számú csendőrkerületbeli ezredesnek, a nagyszebeni katonai parancsnok csendőrségi előadójának, etédi Simon Balázs, Schönherr Károly, Márialaky Imre, Verbó János, Harsányi Barna, Oláh Ferencz, Gernyeszegi Oszkár és Vincze Albert századosoknak, Szendrői Béla, Juhász Ferencz, Gayer József és Réz István főhadnagyoknak, a VII. számú csendőrkerületben;

adományozni méltóztatott:

a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

ugyanezen alkalomból: Kocsis György százados-számvivőnek és

az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

Végh Kálmán főhadnagy-számvivőnek, a VII. számú csendőrkerületben;

továbbá elrendelni méltóztatott, hogy a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül:

Krisztinkovics István, egy hadtestparancsnokságnál beosztott III. számú csendőrkerületbeli csendőr főhadnagynak.

a koronás ezüst érdemkeresztet, a vitézségi érem szalagján:

a háboruban teljesített kitünő szolgálataik elismeréseül:

Bokor Jakab, Bartók Ferencz, Zölde Mihály, Erős Antal, Gáspár János I., Berényi Dénes, Fodor Péter, Bara Márton, Hideg Antal, Kulcsár Károly, Huber János, Csiszér András, Szabó József, Nagy Miklós, Barth Károly, Patakfalvi Mihály, Koncsag János, Mészáros Márton, Incze Sándor I., járásörmestereknek, Pál Mózes, Bálint Mihály, Kovács Mózes, Csorba Imre, Mirse Lázár, Lévai András örmestereknek, Becze Illés, Nagy Károly, Béres János, Szabó Mihály, Cserna János, Ilyés Ferencz, Kiss Boldizsár, Orosz Mihály, Tompa Sándor, Pál István, Oliás János, Csökönyi Imre, Szakács János, Salamon Imre, Bondor Sándor, Opra G. Pál, Szigyártó Lajos, Papp Zsigmond, Gyergyai József, Szarvadi Vilmos örsvezető cz. örmestereknek, Szenkovics Antal, Bartos József, Biró Mihály I., Csetneki Károly, Mihály Sándor csendőr cz. örmestereknek;

az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

Samu Mihály, Tamás János, Lakatos Sándor örsvezető czimzetes örmestereknek, Csontos Antal örmesternek, Molnár Imre, Izsák János, Ágoston Gyula, Antal Imre, Jánosi Károly, Trucza Ferencz, Hegyes Ádám, Ambrus Ferencz, Vass Miklós, Jenei József, Gallai József, Borcsa Gyula, Tankó János II., Püski Albert, Barabás János, Györfi István, Tóth József II., János Márton csendőr czimzetes örmestereknek, Lovász Mihály, Takács János, Balla István, Katona János, Lukács János, Kovács József, Spítár János, Kovács Miklós, Benedekfi János, Tamás István, Mátyás Ignác, Barta Béla, Borka Ferencz, Timár Márton, Kovács Mihály, Pető József, Szakács István, Borsos József, Bartis Lajos, Bács János, Horvát Ábel, Gernyeszegi Mihály, Benedek András, Buzás Antal, Koszta Ferencz, Kő István, Koczet János, Réti István, Nagy Sándor, Marcián István, Csonka Kálmán, Gózon József, Fülöp Mihály, Bege Imre, Geréd Dénes, Kopacz Ferencz, Kovács Lajos, Veres József II., Ábrahám Mihály, Toldi János, Bedő Dániel, Szigeti István Géza, Réti Ferencz, Pál János, Bazsó István, Válint István, Nagy Mihály, Németh József, Szabó Miklós, Kecskés József, Mihálydeákpál Alajos, Bezenhoffer József, Szeles Ferencz, Kálmán Félix, Kafka János, Süveg Bálint, Soós István, Horvát Pál, Ágoston Lajos, Porzsozt József, Pozsonyi Gábor, Szócs György, Farkas K. Imre, Erős Gergely, Bodó István, Borcsa Pál, Petres Sándor, Szabó István II., Szócs Ferencz I., Petres Gergely, Papp János II., Koszta József, Pál Imre I., Polgári Gyula, Simon József, Kiss Albert I., Deák Mihály, Demeter Márton, Eröss Ferencz II., Demse Simon, Takács Árpád, Koródi Ferencz, Kálmán Vendel, Miklós István, Nagy Gyula, Füssi Márton, Ónodi József, Szitás András, László Pál, Szolga Lajos, Kovács Balázs, Tima Lukács, Bányász Ferencz, László István, Zólyomi Sándor, Szabó János II., Lujber Géza, Nagy Albert, Kilyén László,

Szabó Lajos, Tóth László, Tóth István, Forgács Mihály, Kovács Péter, Bálint Dénes, Ravasz István, Éltés Dénes, Jelemenszki József, Herszényi Ferencz, Kovács Ferencz, Lőrincz Bálint, Cseke András, Szomi Simon, Takács Balázs, Sandrik Márton, Bezur Béla, Adámovics Izidor, Bajsz Gyula, Parcásmi János, Mayer János, Fekete József, Handra Árpád, Móga Károly, Ferenczi Károly, Gergely Lajos, Székely Márton, Veres Imre, Zudor Ferencz, Tamás Mihály, Bálint Lajos, Szávuj János, Kuchta Lajos, Csobánczi Lajos Róbert, Veres Pál, Portik József, János Gyula, Pikét Antal, Horváth Pál, Farkas Bálint, Szöcs János II., Hadnagy Ádám, Bocárdi György, Balog Dávid, Szabó Sándor II., Németh József és Kelemen Lajos csendőröknek, a VII. számú csendőrkerületben, továbbá:

fegyveres katonaszökevényekkel szemben tanusított vitéz magatartása elismerésül:

a 2. osztályu ezüst vitézségi érem:

Bányai Ferencz, VII. sz. csendőrkerületbeli csendőrnek;

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Szombati János őrmesternek, a VIII., Lajtos Vendel és Kovács Kálmán csendőr cz. őrmestereknek, a III., Nunn Ferencz és Tamba Antal csendőr cz. őrmestereknek, a IV., Ilucz Sándor, Szilágyi Lajos és Szvák Mihály csendőr czimzetes őrmestereknek, a VIII. számú csendőrkerületben, és

Bacsa Imre csendőr cz. őrmesternek, az I. számú csendőrkerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

az 1. osztályu ezüst vitézségi érem:

Szabó György István csendőr cz. őrmesternek, a III. számú csendőrkerületben;

a 2. osztályu vitézségi érem:

Lup Péter őrsvezető cz. őrmesternek, a IV. számú csendőrkerületben.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

a háboruban teljesített kitünő szolgálataikért:

Rózsa Antal, Molnár Zsigmond őrsvezető cz. őrmesterek, Marti Ignác, Varga István, Iváncson Áron, Toró Lajos csendőr czimzetes őrmesterek; továbbá Komanics Szilárd, Koch Sándor csendőrök, — Aszalós Sámuel, Jáger János, Szentpéteri János, Baukó János, Szóó István, Fancsali Elek, Nagy Zsigmond, Graur György, Györgyi András, Czifra István, Győri Ferencz, Molnár Gábor, Borsó Lajos, Csécs János, Szinyi Károly, Tasnádi János, Tamás Ignác, Venczel János, Kercső Sándor, Csatlós János őrsvezető, cz. őrmesterek, Horváth Kulcsár István, Vörös Kálmán, Varga János, Szederjesi György, Biró Károly, Bozóki József, Demény Gáspár csendőr cz. őrmesterek, Sipos János, Szendrei Ambrus Zölde Mihály, Laczkó Sándor, Folytos Sándor, Fülöp János, Bodis Károly, Máthé Ferencz, Ferenczi Sándor, Mihály Antal, Dávid Ferencz, Tatár János, Szigeti János, Bilibók Károly, Járai József, Farkas Ferencz, László Péter, Ladányi Farkas, Kovács József III. csendőrök, Lőrinczi Mihály, Kovács Sámuel őrmesterek, Veres József, Gál Antal őrsvezető, cz. őrmesterek, a VII., Friderics József és Gyurasits András csendőr cz. őrmesterek, a VI., Veres Ádám csendőr cz. őrmester, Szöcs Tivadar, Gergely Lukács, Kacsó János őrmesterek, Kádár Ferencz, Csete György, Bálint Dénes, Papp Márton, Vass Áron, Biró István, Sütő János, Lukács Gedeon, Kelemen János őrsvezető cz. őrmesterek, Csiki Sándor, Moré Ágoston, Müller Mihály járásőrmesterek, Szadai István, Imecs József, Bartók Miklós, Csuti Mihály, Nagy József II., Nagy József III., László Imre, Fehér András, Szabó József II., Biró Dénes, Vitos Ádám őrsvezető cz. őrmesterek Mester Sándor, Tóth Kálmán, Benke Mihály, Ferencz Mózes, Lakatos Pál csendőr cz. őrmesterek, Miklós Márton, Brassai Sándor csendőrök, a VII., Szilágyi Antal csendőr cz. őrmester, a VIII., Szabó Gyula és Vida József csendőrök a VI., Bándi Dénes, Pál Elek, Gazdag

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztése.

Előlegek értékpapírokra. Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletítés ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünkknél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvénnyek és cheques beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

László, Gáspár Dávid, Bakó Dániel, Szőke Zachariás, Tóth Lajos őrvezető cz. őrmesterek, Karácsony Dénes csendőr cz. őrmester, Nagy Sámuel, Dombora Ferencz csendőrök, a VII. számú csendőrkerületben.

a. m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Moró Pál csendőr cz. őrmester, a csapatok által illetéktelenül elajándékozott és eladogatott kincstári tárgyak kinyomozása és a kincstár birtokába való visszajuttatása körül kifejtett buzgó tevékenységeért.

Előléptettek:

őrmesterré:

1916. évi április hó 1-ével:

Pakulár György, őrvezető cz. őrmester, a VII. számú csendőrkerületben;

őrvezető cz. őrmesterre

az alábbi cs. cz. őrmesterek:

1914. évi december hó 21-ével:

Tóth Gábor I., az V.,

1915. évi november hó 1-ével:

Czikai Zsigmond, a IV.,

1916. évi április hó 1-ével:

Pápai Ferencz csendőr az I. és

Galambos András, a II.,

1916. évi április hó 11-ével:

Jurás József, az I. számú csendőrkerületben;

csendőr cz. őrmesterré:

a következő csendőrök:

1914. évi december hó 21-ével;

Grünauer Péter és Csidei János, az V.,

1915. évi márczius hó 5-ével:

Németh Ferencz a VI.,

1915. évi szeptember hó 29-ével:

Kiss János VII., a VI.,

1915. évi november hó 1-ével:

Toma György a II.,

1916. évi márczius hó 21-ével:

Matics János a IV.,

1916. évi április hó 1-ével:

Fonyadt Lajos, a VI.,

1916. évi április hó 11-ével:

Gyovai Mihály, a II.,

1916. évi április hó 15-ével:

Babinszky János, a VIII. számú csendőrkerületben.

Lovaglási jutalomdíjban részesítették:

a. m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Bartók Dániel, Sándor István csendőr cz. őrmesterek és Gera József csendőr 5—5 drb, Pap Károly csendőr cz. őrmester és Sipos Miklós csendőr 3—3 drb, Atyánszky Mihály, Farkas Péter őrmesterek, Czudár István és Udvari István csendőr cz. őrmesterek 2—2 drb, továbbá:

a. m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Fülöp István I. csendőr cz. őrmester 3 drb, Sebestyén Gábor őrmester és Trupulai János őrvezető cz. őrmester 2—2 drb;

a. m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Dénes István járásőrmester 3 drb., végül:

a. m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Schmidt Henrik, Szigethi József járásőrmesterek, Kassai József, Szlathányi Imre, cs. cz. őrmesterek, Tóth Imre és Petri István csendőrök 3—3 drb, 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesítettek.

SZÁNTÓ JÓZSEF

géparuháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Fiókok: Budapest, VI., Gyár-utca 26.
Nagyvárad, Rulikovszky-út 22.

Fontos értesítés!

A háboru okozta személyzet hiány miatt csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményeket, azért a megrendeléseket, pénzküldeményeket és levelezéseket **Szeged, Kárász-utca 9.** czímezni kérjük.

Az új Honv. Min. rendelettel rendszeresített táborig

csendőrségi sapkák

és **acézöld hajtóka**
posztó már kapható. ::

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
 Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
 1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A méregkeverőkről.

(Bűnügyi szaktanulmány.)

Irtó: Horváth István dr. ny. járásbíró. (Vége.)

A márkinő családjában rövid időközökben előfordult halálesetek s a halált megelőző szimptomák mérgezés gyanuját keltették s a két áldozatot felboncolták, mely alkalommal a gyomrot és rövidbelet megfeketedve s a májat megüszkösödve találták.

A jeles szerelmespár még az utolsó akadályt: a márkinő nővérét is meg akarta mérgeztetni egy felbérelt inas által, de ez nem sikerült, mert a kiszemelt áldozat gyanakodva a családjában előfordult sűrű halálozások miatt: a márkinő által ajánlott inast nem fogadta szolgálatába.

A márkinő bűnlajstroma azonban ezzel még távolról sincs kimerítve. Férjét is el akarta tenni láb alól és több ízben mérget is adott be neki, hogy kedvesével egybekelhesen. A márki csak annak köszönhette a méreghaláltól való megmenekülését, hogy Saint Croise, ki nem akarta ezt a női szörnyeteget feleségül venni: mindannyiszor ellenmérget adott be a márkinak.

Sőt annyira ment e néembernek embertelensége, hogy számos embernek beadott mérget csupán azon czélból, hogy a méreg hatását kipróbálja és tanulmányozza. Igy pl. a nála szolgálatban állott Roussel Francziska szobalányt mérgezett sonkával és gyümölcsessel kínálta meg, aki annak élvezete folytán hoszantartó kinos betegségbe esett, de mégis kilábolt a bajból, mert a méreg nem volt elég erős hatású. Sőt megeselekedte azt is, ugyancsak a méreg erejének és hatásának kipróbálása végett — hogy elment a kórházba s ott a jótékonyág színe alatt mérgezett kétszersültet osztott ki a szegény betegek közt s utólag — a legnagyobb óvatosság mellett — tudakozódott az eredményről.

Minthogy konkrét bizonyítékok nem forogtak fenn s magas, előkelő társadalmi állása a márkinőt különben is ilyen aljas cselekmény gyanujával szemben oltalmazta: vele szemben a hatóságok fel sem léptek.

E rémregénybe illő s minden időkre elrettentő példaként szereplő mérgezési szövetségről végre is egy kedvező véletlen rántotta le a leplet.

Ugyanis Saint-Croise a méregkészítés munkája közben mindig üvegburával védte az arcát, illetve légző szerveit a mérges kigőzölgések ellen; egy alkalommal az üvegálarcz vigyázatlansága folytán eltört és ő piszkos mesterségének esett áldozatul, a mérges gázok megölték. Hagyatékában a hatóság talált egy kilenc pecsétes szekrénykét, melyben az általa előállított mérgekből nagy készletek voltak, ezenkívül a márkinőnek hozzáintézett kompromittáló összes levelei és egy 30,000 livréről (1 livre = kb. 1 korona) szóló utalvány, melyet a gonosztevő kedvesétől testvérei megmérgezéseért vérdíjul kapott. Ezenkívül volt inasára, Lachausséere is terhelő adatok voltak benne. A márkinő sejtve a szekrényke reá nézve terhelő és áruló tartalmát: vesztegetés útján igyekezett megszerezni azt, de minden törekvése kárba veszett. Igy más menekülés nem maradt számára, mint a gyors szökés. Lüttichbe menekült s ott egy kolostorban keresett menedéket, hol azon idők szokása szerint senkit sem lehetett letartóztatni, mert szent hely megszenteltségének tekintették volna. Az elfogatására kiküldött rendőrközeg tehát cselhez folyamodott és barátnak öltözködve ment be hozzá a zárdába s ott udvarlása közben a város határába kikocsikázásra hívta, ahol a készenlétben állott fegyveres rendőrök letartóztatták s visszazállították Párisba. Ott a nála talált írásbeli önvallomása és büntársaitól szerzett terhelő bizonyítékok alapján — bár az írásbeli vallomását kihallgatása során visszavonta — halálra ítélték, olyképp, hogy lefejeztessék, holtteste megégettessék és hamvai a világ négy tájára szórassanak. Itélethirdetés után megatalkodottsága megtört és fentebb ismertett bűneit töredelmesen beismerte. 1676 július 17-én Párisban végrehajtották rajta az ítéletet.

Lachausséet, a márkinő két fivérének megmérgezéseért, mint tettest, már előzőleg, saját beismerése alapján, 1673 márczius hó 4-én a bíróság kerékbetörötés általi halálra ítélte, melyet másnap végre is hajtottak rajta.

Ez a rövid vázlatban közölt borzalmas rémtörténet egyrészt ama romlott korszak társadalmi mély süllyedését jellemzi, másfelől annak is bizonyosságául szolgál, mely örvénybe sodorják a szenvedélyek, a pénzvágás és élvhajászat az ember lelkületét.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERÁRA

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Ontóház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és beeszerelés. — Árjegyzék minden hangszeréről külön küldetik.

A szereplő személyiségek magas rangjánál és az eset sajátlagos körülményeinél fogva nagy érdeklődést és szenzációt keltett annak idején az a vérlázító mérgezés, melynek szomorú hirhedségre jutott hősei telekesi Ebergényi Julia alapítványi hölgy és völegénye Chorinszky Gusztáv gróf voltak.

A hely szükére tekintettel csak rövid kivonatban sorolom fel az eset fővonásait. 1867. évben egy őszi napon az özvegy Hartmann Erzsébetnél Münchenben albérletben lakó Ledzke bárónőhöz egy női látogató érkezett, kivel kedélyesen teázgatva töltötte a délutánt, sőt bevásárlást is eszközöltek együttesen. Már napközben Hartmanné, a lakásadónő leánya előtt odanyilatkozott a bárónő, hogy vendégével este a színházat fogja látogatni és e célra látcsövet is kért tőle estefelé. $\frac{1}{2}$ 7 óra tájt az idegen hölgy a folyosóra jött és a lakásadó asszonyt felkérte, hogy sürgősen rendeljen egy bérkocsit. Hartmanné eleget teendő a vendég kívánságának, elsiegett, de midőn alig néhány percczel utóbb visszatért, a bárónő szobáját zárva találta. Abban a hiszemben, hogy a hölgyek gyalog indultak el a színházba, nem tulajdonított jelentőséget a dolognak és nyugalomra tért. A bárónő másnap sem mutatkozott s a lakásadónő azt hitte, hogy barátnőjénél töltötte az éjjelt; midőn azonban harmadnap sem jelentkezett albérlője, gyanut fogott és elment tudakozódni abba a szállóba, ahová az idegen hölgy megszállott. Itt azt a felvilágosítást nyerte, hogy az idegen nő már előző napon este egyedül elutazott. A bárónő rejtélyes eltűnése feletti aggodásában egy rejtett ajtón behatolt annak szobájába és itt rémes látvány tárult eléje: a bárónő holtteste az asztal és pamlag közt fejével a pamlagon pihenve, a földön hevert; szájából vér ömlött a padlóra, de külerőszak nyomai nem voltak rajta észlelhetők; a halál nyilván már jóval korábban állott be; az asztalon sütemény, hús és gyümölcsmaradványok heverték, mellettük két félig telt teás csésze volt, a teás kanna hiányzott, úgy szintén az elzárt ajtó kulcsa, *a gyertya nem kiégett, hanem kioltott állapotban volt.*

Minden jel büntény fennforgására vallott s ezért a hullán a bonczolást megejtették. Az ennek során eszközölt vegyvizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy kéksavas kálium vagyis «cyanáli», egy rendkívül erős mérég okozta a bárónő halálát. A lakáskulcsok, a teás kanna eltűnése s az a körülmény hogy *a gyertya nem volt kiégtve, hanem eloltva* mind arra mutattak, hogy nem öngyilkosság vagy baleset, hanem egy idegen harmadik, nyilván a látogató által elkövetett mérgezés, tehát gyilkosság forog fenn.

Minthogy pedig a bárónő birtokában a pénzét, értékes ekszereit, óráját mind érintetlenül megtalálták: helyesen következtetett a rendőrség arra, hogy nem rablógyilkossággal, hanem más indokból elkövetett gyil-

kossággal állunk szemben. A rendőri nyomozás figyelme tehát elsősorban amaz idegen nő kikutatására irányult, aki a bárónőnél megfordult, mert az ő tettessége kétségtelennek látszott. Megállapították, hogy az idegen nő november 20-án hajnalban a «négy évszakhoz» címzett szállóban szállott meg egy fiatal ember társaságában, Vay Mária bárónő neve alatt, akivel aznap este a színházba is ment és utána együtt vacsoráztak. Másnap, azaz 21-én, a gyilkosság napján este 7 órakor a legnagyobb felhevültségben érkezett a szállóba és számláját kiegyenlítve, azzal, hogy férjétől Párisból sürgönyt kapott, hirtelen elutazott.

Az előkelő és elegáns öltözködésű nő feltűnő zavarodottsággal viselkedett és ugyanazon pinczérnek kétszerháromszor is osztogatott borraivalót s végül a kíséretében levő urral elutazott, de nem Páris, hanem Bécs felé.

Kétségtelennek látszott, hogy ez a nő a gyilkosa a bárónőnek. Megállapította azonban a rendőrség, hogy a bejelentett név «Vay Mária bárónő» hamis, tehát csak álnév volt. De ezenkívül még a meggyilkolt bárónő személyazonossága is helyesbitést nyert, mert hátrahagyott iratai megvizsgálásából megállapították, hogy a szerencsétlen áldozat igazi neve nem «Ledzke bárónő», hanem Chorinszky Ledzke Matild grófnő, tehát ő is nem valódi néven volt bejelentve. Megállapítást nyert, hogy Chorinszky Gusztáv gróf főhadnagynak volt a felesége, ettől azonban már évek óta különváltan élt és férje után 12,000 forintnak évi kamatait élvezte tartásdíjúl. Az áldozat hagyatékában feltalált levelekből kitűnt, hogy a gróf különváltan élő feleségét halálosan gyűlölte, mert újabb házasságkötésének akadályát képezte s mert a gróf nehezen nélkülözte azt a néhány száz forintot, melyet a lekötött 12 ezer forint tisztí óvadék kamataiként tartásdíj fejében fizetett különélő feleségének.

Mindezek a kiderített ténykörülmények erősen megvilágították a gyilkosság mögötti háttért és alkalmasak voltak arra, hogy a grófot, az áldozat férjét is, a legnagyobb nyomatékosabb gyanuba keverjék.

A nyomozás további folyama a következőleg folyt le:

A müncheni rendőrség táviratozott a bécsinek, melyben a grófnő hirtelen elhalálózását tudatja, anélkül, hogy a gyilkosság gyanuját kifejezné. Erre a meggyilkolt férje, apja, egy osztrák tartományi helytartó kíséretében november hó 25-én Münchenbe utazott. Ott a rendőrségen csak az apa jelent meg s tudakozódott a grófnő halálának körülményeiről. A rendőrfőnök az apát a szállóba kísérve, az utcán találkozott az elhunyt grófnő férjével, aki feltűnő zavarodottan és aggodalmasan viselkedett; és a rendőrfőnök felhívására vonakodott a volt felesége lakásába lépni, a hullát megtekinteni és a temetésen részt venni. Közben a legmélyebb gyűlölet hangján szólott elhalt feleségéről és említést

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A délnyugati harctérről. — Olasz foglyok.

FRANKLIN-T.

tett arról, hogy szorult anyagi helyzetében a 12,000 forint óvadék kamatainak nagyon hiányát érezte, amelyeket ugyanis a felesége élvezett tőle tartásdíj gyanánt. Közben a rendőrség tudomást szerzett arról is, hogy néhány héttel ezelőtt a grófnő lakása iránt a követség utján épen maga a férj tudakozódott. A fiatal gróf oda rendeltetvén a rendőrséghez, eleinte sehogy sem akart a hivatali helyiségbe bemenni és láthatólag kerülte a rendőrfőnök tekintetét. Ez a vizsgálóbírónak tudomására hozta a kiderített összes gyanúkat, mire az a fiatal Chorinszky gróf letartóztatását rendelte el, amely még aznap a rendőrség hivatalában foganatosított is. Megmotozásakor négy fényképet és egy medaillont találtak nála, melyek mind egy és ugyanazon nőt ábrázoltak más és más felvételben. Midőn a fényképeket felmutatták azok előtt, kik a grófnő ama látogatójával, a «Vay bárónő» álnéven szereplő idegen hölgygel érintkezésbe jutottak: mindnyájan első tekintetre s a leg határozottabban felismerték benne azt a nőt. A letartóztatott gróf csak hosszabb faggatásra ismerte be nagy nehezen, hogy a fényképen ábrázolt nővel közelebbi ismeretségben áll és mondotta be a rendőrségnek, hogy e nő Ebergényi Julia alapítványi hölgy, bécsi lakos. Pedig a hölgy — mint már fentebb említve volt — az ő kedvese vagy mondjuk menyasszonya volt. A müncheni rendőrség távirati megkeresésére Ebergényi Juliát 1867 november hó 26-án gyilkosság nyomatékos gyanuja miatt lakásán letartóztatásba helyezte.

Letartóztatása alkalmával igen zavarodott viselkedést tanusított és ártatlanságát hangoztatta. A rendőrségi hivatalban azonban a vizsgálóbíró és rendőrbiztos jelenlétében beismerte, hogy egy fényképészről észrevétlenül szerzett cyankálival Chorinszky grófnőt — miközben egymás egészségére ittak, a mérget a teába keverve — megmérgezte. Utóbb azonban megváltoztatta taktikáját, beismerését visszavonta s bár elismerte azt, hogy Münchenben volt az időben s a grófnőt meg is látogatta, az egész délutánt vele töltötte s együtt teázta, de tagadta, hogy ő mérgezte meg, hanem úgy tüntette fel a dolgot, mintha a grófnő a férjével történt meghasonlás feletti keserűségében önmaga vetett volna véget életének mérge által. Később megint azt akarta a bírósággal elhitetni, hogy vele egyidejűleg egy Vay nevezetű bárónő volt Münchenben s csak ez követhette el a mérgezést.

A főtárgyaláson is mindvégig megmaradt konokul a tagadás mellett; de ez keveset használt neki, legfeljebb annyit érhetett el vele, hogy az akkor érvényben volt osztrák büntetőtörvény szerint halálra nem ítéltette a bíróság, mert ezt a büntetést csak teljes beismerés vagy a tette vonatkozó közvetlen tanubizonyíték esetén lehetett volna alkalmazásba venni. A bíróság így a fennforgó kétségtelen bizonyítékok alapján csak husz évi,

évenként egy heti magánzárkával súlyosított súlyos börtönbüntetésre és nemesi rangja elvesztésére ítélte.

Chorinszky gróf felett ellenben az elfogatási helye szerint illetékes müncheni törvényszék ítélkezett. A mérgezésben való részességét mindvégig állhatatos konoksággal tagadta. A bíróság azonban a megdönthetetlen bizonyítékok alapján a feleségén elkövetett gyilkosságban való bűnrészesség miatt 20 évi várfogságra ítélte. A pör egyes részletei a szereplők teljes erkölstelenségét tárták fel, mert bebizonyult, hogy mindkettőjüknek még külön szeretők is voltak; sőt Ebergényi Juliának még a gyilkosság véghezvitelkor is a vasuton egy kereskedősegéddel volt futólagos szerelmi kalandja. A gyilkosság két hőséneke viszonya tehát nem gyökerezhetett mélyebb szerelemben s a grófnő mérgezését még a «szerelmi láz» sem tünteti fel enyhébb színben. Ez a bűnpör akkoriban egész Európában a szenzáció központját képezte és szereplőik teljes erkölcsi züllöttségéről tett visszataszító tanúságot.

Hazánkban a közelmúltban két nagy tömegmérgezési bűntény fordult elő: a hódmezővásárhelyi és a zsebelyi méregkeverők nagy pöre; ezekkel talán egy későbbi cikk keretében lesz alkalmam foglalkozni.

Az Egyesült-Államok háborús üzletei.

Az Egyesült-Államokban mostanában kiadott statisztikai füzetben érdekes adatokat találunk arról, hogy 1915. június 30-áig az amerikaiak mennyit kerestek a háborún. Az adatok szerint az Argentinába, Ausztráliába, Belgiumba, Braziliába, Kínába, Japánba, Kanadába, Mexikóba, Ausztria-Magyarországba és Törökországba való kivitel alaposan megcsappant, de igen megnövekedett a Dániába való kivitel. Ide 80 millió dollárnyit vittek ki, holott az előző évben csak 15 millió volt a kivitel. Még nagyobb az emelkedés a Franciaországba való kivitelnél. Az összeg 160 millióról 369 millióra szökkent. Angliába 594 millió értékű helyett 912 millió árat szállítottak, Olaszországba 185 millió árat 74 millió helyett, Hollandiába 143 milliónyit 112 millió helyett, Norvégiába 39 millió árat 9 millió helyett, Oroszország 37 millió 30 millióval szemben, ázsiai Oroszország 28 millió 5 millióval szemben, végül Svédország 78 millió a háború előtti 15 millióval szemben. A háború előtt az

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zsótér-bérhás, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világhírű tünétküli pathéfonok. — Világhírű tünétküli gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

A délnyugati harcztérről. — Református tábori istentisztelet a debreczeni bakák részére.

Egyesült-Államok Ausztria-Magyarországba 25 millió dollár árát szállított, míg a háború óta csupán egy millió árát.

Az Egyesült-Államok bevitele viszont Argentínából, Khinából, Kubából, Norvégiából megnövekedett. A következő államokból való behozatal azonban megcsappant: Franciaország (141 millióról 77 millióra), Nagybritannia (294 millió helyett 256 millió), India, Olaszország, Japán, Mexikó, Hollandia, Ausztria-Magyarország (120 millió helyett 10 millió).

E számok világosan mutatják, hogy a háború miként hatott az egyes államok gazdasági viszonyaira. Kiderül belőlük, hogy még Anglia kivitele is megcsappant, nemcsak az állítólagos blokáddal sújtott központi hatalmaké. Ugyanigy járt Franciaország, Belgium és Oroszország is.

A kivitel tekintetében az a leginkább szembeötlő, hogy a velünk ellenséges államokba volt a legnagyobb, Franciaországba, Angliába, Belgiumba és Oroszországba. Oroszországba a kivitel ugyancsak 7 millióval emelkedett, de az ázsiai Oroszországba való kivitel emelkedése már 23 milliónyi; ez mutatja, hogy a sok hadianyagot Vladivosztonon át küldötték az amerikaiak. Föltűnő még, hogy a Svédországba, Norvégiába és Dániába való kivitel is erősen emelkedett.

Az utolsó üzletév alatt az Egyesült-Államok bevitele 1·7 milliárd dollár volt, a kivitele pedig 2·8 milliárd dollár. Tehát a kivitel egy milliárd dollárnál is többel multa felül a bevétel. A háború előtt a kivitel csak 470 millióval volt több a bevételnél. A háború első évével az Egyesült-Államok lett a világ legnagyobb export-állama.

Ha az egyes rovatokat is megvizsgáljuk, akkor kiderül, hogy Amerika kivitelének nagy emelkedése elsősorban az élelmiszerkivitel emelkedésének a következménye. Igen nagyot emelkedett a hadiszerek kivitele is; a mezőgazdasági gépek, gyapok, kátrány, szurok, butor kivitele azonban teljesen megszűnt. Emelkedett a gyapatárak, d rogaszerek, festőanyagok, orvosi eszközök, drótok, patkók, robbanóanyagok, hus és tejárak, automobilk, bőrárak, nyerges, csizmák, cipők, lovak, öszvérek, növényolaj, czink, czukor kivitele.

A mint látnivaló, az amerikaiak nagyon jó üzletet csinálnak a háborúval. A háborús üzleteken éppen azok keresik a legtöbbet, a kiknek politikai befolyása a legnagyobb, így nem igen lehet remény rá, hogy a békén valami nagyon dolgozzanak odaát.

KÉPEINKHEZ.

A délnyugati harcztérről.

Egy éve mult már, hogy az olasz nemzet, mint volt szövetségesünk, felmondta a barátságot. Ugyszólván máról-holnapra ellenségeinkhez szegődött és ellenségünké vált nekünk is. Tette ezt minden ok nélkül, de abban a hitben és reményben, hogy minket akkorára már annyira meggyengített a világháború, ellenségeink minden oldalról való sokasága, hogy könnyen elbánhat velünk. Ebbeli vérmes reményekkel eltelve indította seregeit a monarchia határa felé. Csak egy pár ütközet — gondolta és hirdette akkor az olasz hadvezetőség —

és megnyilnak előtte a monarchia délvidékének és az oly annyira óhajtott Dalmát tengerpartnak kapui s egy-kettőre kizárhatnak bennünket az Adriáról.

Egy éve már ennek, de az olasz reménység nem akar valósággá lenni. Sőt ellenkezőleg. Mintha csüggedne a fennen hangoztatott olasz kitartás. Kapuink kinyitak ugyan előttük, de — mint a képeink egyikén is látható — csak azok előtt, akik mint hadifoglyok és akaratuk ellenére lépik át határainkat. A doberdói fensik s az Isonzómenti ismételve erőszakolt olasz offenziva kudarczba fult mind. Annyira eredménytelenül végződtek ezek, hogy inkább egy-egy súlyos veszteségnek számíthatja be az olasz hadvezetőség. Hadseregüket megörölte a már egy év óta tartó lövészárak a nélkül, hogy csak egy tapodtat is jöhettek volna előbbre annál, a mit stratégiai szempontból mindjárt a háború kezdetén kiüritettünk előttük.

Az utóbbi időben észlelt hosszabb támadási szünetelésekből következtetve, több mint bizonyos, hogy csüggedés vett erőt az olasz harczosokon. A mi különben nem is csoda. Egy és ugyanazon helyen állani egy évig és ott a különben is szegény olasz nemzet színét-virágát elveszteni, bizony nem valami lelkesítő hatással lehet az ántánt részéről is csak kelletlenül támogatott olasz hadvezetőségre. Milyen más érzés hatja át a mi katonáinkat. Közel egyéves háborúban megedződve veték fel a mult évben az olaszokkal szemben a harcztot. Támadásaikat azóta állandóan mindenütt visszaverték. Akkor felvett hadállásaikat most is mindenütt hősiezen tartják. S a mint a további képeken látható, az erőszakos támadások elleni védekezés közben egész nyugodtan ráérnek áldozni a Mindenhatónak is. Kiki a maga vallási felfogása szerint. Ilyen körülmények után pedig bizonyosak lehetünk afelől, hogy velük szemben is ép úgy, mint a többi ellenségeinkkel szemben megsegít bennünket a magyarok Istene!

HIREK.

Adományok. Az arangyelovaci csendőrsre beosztott Borogyi György, Faragó József őrmesterek. Varga Elemér csendőr a IV. számú csendőrkerülettől és Pálus Márton, Putinek Jakab, Kurcsó Pál, Kurunczi János és Mezei János népfölkelők, a vak katonák javára, 8 koronát adományoztak; a herkulesfürdől őrs pedig az özvegyek és árvák javára 10 koronát adományozott. Az adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

Dicsérő elismerés. A táborig csendőrszolgálatra beosztott Szakáll Barnabás, III. számú csendőrkerületbeli cs. cz. őrmesternek a megszállott orosz területeken a hadügyi kincstár céljaira szükséges különféle anyagoknak beszerzésénél több hónapon át kifejtett rendkívüli szorgalma és buzgóságáért. a cs. és kir. 2. hadseregszolgálat, a folyó évi 775. számú rendeletével, dicsérő elismerését nyilvánította.

Jegyzések a hadikölcsönre. Bedő Ferencz őrsvezető cz. őrmester, maroslekenzei őrsparancsnok, a II. kibocsátású hadikölcsönre 1500 és a IV-re 1000 koronát; a piatra-albai őrs pedig a IV. hadikölcsönre 2850 koronát jegyzett.

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálairat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. — Eredeti tégely ára 2 korona.

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ gyógyszerháza, Budapest, Damjanich-utca 2. szám.

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

A délnyugati harcterről. — József főherceg és kísérete egy tábori kápolna fölszentelésén.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az oroszok bajai. Az orosz birodalmi tanács legutolsó ülése a fenyegető éhínséggel foglalkozott. Az ülés jegyzőkönyvének közzétételét a honvédelem érdekében eltiltották, mert a hadsereg ellátása körül elkövetett hatalmas botrányokat lepleztek le. Egyes részletek kiszivárogtak a nyilvánosság elé. A hadseregellátó bizottság egyik tagja közölte, hogy a bizottság több mint száz raktárt látogatott meg és ezek közül kilenczvenhétben az egész huskészetet romlott állapotban találta. A raktárak egy részénél a bizottságot, a mikor belépett, elviselhetetlen rothadási szag csapta meg. Cserbatov, volt miniszter hevesen megtámadta Naumov földművelési minisztert, a kinek a szemébe mondta, hogy az ő működése az orosz mezőgazdaság munkakedvét nagyon megcsappantotta. Az orosz malmok hetven százaléknál most szünetel az üzem és több mint a fele csödbe jutott. Ugyanilyen vádakkal állott elő egy dumaképviseelő, a ki elmondotta, hogy a mikor a pétervári városi képviselet panaszkodott a kormánynál, a kormány azt felelte, hogy a malmok a németek kezében vannak, a kik a munkát rosszindulatulag megakadályozzák. A kormány tehát ilyen módon megkísérelte, hogy pogromot idézzon elő a németek ellen, a polgárság józan-sága azonban ezt meggyúsította.

A levelezőlap ötven éves. Nemrégiben mulott kerek ötven éve annak, hogy Stephan, a német birodalmi posta volt államtitkára, akkorában referens főpostai tanácsos, Karlsruheban tartott postakonferencián emlékiratot és indítványt terjesztett elő egy nevezetes postai újítás tárgyában. Stephan ugyanis ekkor lépett föl azzal az indítvánnyal, hogy a levelek mellett egy ugynevezett «postalapot» hozzanak forgalomba, a melynek egyik oldala a címzésre, a másik pedig írásra szolgáljon és ez a kemény papírból előállítandó lap szolgálja a kereskedelmi és postai forgalom megkönnyítését. Ám ez az 1865-ben életrekelt idea akkor megbukott, mert a konferencia úgy vélekedett, hogy nem várható belőle semmi különös jó. A közvélemény akkor nem is tudott meg semmit a postakonferencia erre vonatkozó tárgyalásaiból s így annál nagyobb feltűnést keltett, mikor négy évvel később egy laikus, a wiener-neustadti katonai akadémia egyik Hermann nevű professzora rukkolt ki hasonló ideájával, a mit az akkori lapok felkarolva, alapos tárgyalás alá vettek. Hermann, a ki mit se tudott Stephan tervezetéről, 1869 január 26-án irt a dologról egy cikket a «Neue Freie Presse»-be, indítványozva, hogy a postakincstár hozzon forgalomba egy 2 krajczárral frankirozandó nyílt postai lapot, a melynek egyik, tiszta lapja levelezési közleményekre szolgáljon, a másik lapja pedig a címzésre tartandó fenn és erre ne legyen szabad 20 szóznál többet írni. Az osztrák postakincstár vezetőségének tetszett a terv és tanulmányozta az ügyet, közben tudomást szerezve a Stephanféle tervezetről is, a mely végül azzal végződött, hogy az előterjesztésnek helyet adva és a két krajczáros portót is elfogadva, de a czimlapra vonatkozó megszorítást mellőzve, 1869 szeptember 22-én a magyar királyi postával egyetértőleg forgalomba hozták a levelezőlapokat. A példát egy évvel később követték a német postánál is. A levelezőlap

ekkor érte meg legszebb korát, mert az 1870—1871-iki német-francia háború során ez vált a legkedveltebb postaforgalmi eszközzé, úgy hogy a háború végéig a levelezőlapforgalom tizmillióra emelkedett. A háború vége után az összes európai államok is rendre bevezették a levelezőlapot, a mely maig a kereskedelmi forgalom nélkülözhetetlen eszközévé s a háborúban — mint ma is — ez az egyedüli levéltypus, a mellyel aránylag gyorsan, biztosan és olcsón érintkezhetünk idegenbe szakadt és hadifogságba jutott véreinkkel.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Nyomozó. Kérdésére a szükséges felvilágosítást «An die Geschäftsstelle der «Polizei» Berlin W. 35, Flottwellstrasse 3» címzett levélben kérheti.

Szlovák csendőr. A csendőrt nem illoti meg.

Távozó. A szabályban előirtakon nem változtathatunk.

B. H. Nem.

F. A. Táb. p. 350. 1. Nézetünket fenntartjuk. A hivatkozott körrendelet 2. pontja szerint «a járőr a vendéglőst stb. helyiségek bezárására figyelmezteti s ha a helyiséget bezárni vonakodik, őt az illetékes közigazgatási hatóságnak feljelenti.» Önként értendő, hogy a járőr felszólításának eredményéről meggyőződni köteles s csak miután figyelmeztetésének nem volt foganatja, élhet újabb figyelmeztetés mellett feljelentési jogával. Ennek az újabb figyelmeztetésnek azonban a feljelentés *hátrébb* következménye lévén, a feljelentés nem ismételt figyelmeztetés után, hanem ismételt figyelmeztetés mellett teendő meg s így tulajdonképen egyszeri figyelmeztetésről lehet szó. 2. A zubbony hajtókája elől és felül őt mm. széles lapos acélszegélyvel, hátul pedig 1.5 cm. acélszegélyvel nyulvánnyal; a köpeny és vállgallér buzérvörös hajtókája 5 mm. széles acélszegélyvel van körülfogva.

K. J. őrmester Adony. Ténylegesítését a tisztai tanfolyam sikeres elvégzése után kérheti.

1883. A rendezés már folyamatban van.

M. R. Nem.

Földész. A behívás behívójegygyel történik s így azt, hogy mikor hívják be, nem tudhatjuk.

Érdekel. 1. Igen. 2. A felülvizsgálaton megállapított csendőrségi szolgálatra való alkalmasság után a honvédelmi miniszter úr rendelete alapján.

Gyöngyvirág. A hadiéveknek felemelten való számítása csupán a nyugdíj kiszabásánál jöhet figyelembe, vagyis akkor, ha az illető legalább 5 évi tényleges szolgálati idővel bír s így nyugdíjra már igényt szerzett.

Öreg népfölkelő. 1870. 1. Nem volt szemleköteles. Felmentése és a nem tényleges viszonyba való visszahelyezése iránti kérelmét szolgálati úton adja elő. 2. Tárgytalan. 3. Rendfokozatát megtartja.

5555. Erdély és P. J. Olvassák el a Csendőrségi Rendelet; Közlöny folyó évi május hó 1-én kelt 11. sz.-ban közöltek.

Sz. K. csendőr. Az 1912/13. évi emlékkereszt az igényjogsultaknak állományparancsilag itéltetett oda. Ha arra igényt tartani vél, kérelmét őrskihallgatáson adja elő.

HEGEDÜ

Csodásan szép hangu, vonóval, teljesen felszerelve 8 korona.

Ébenfa felszereléssel 12 és 18 kor. Mester-művek 20 és 40 korona. Egész finomak részletre is. Rosszakat művésziessé javít.

Arjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Mogyoróssy Gyula kir. szab. hangszergyár

CZIMBALOM

szab. acélszerkesztel, részletre is. Csodás, tiszta hangu **TAROGATÓ** ős-régi magyar hangszer, csodásan szép hangu, 5 billentyűvel 16 kor., 6 billentyűvel 21 kor., 8 billentyűvel 25 kor. Valódi rózsafából 70 K, 80 K és feljebb. Finomabbak részletre is kaphatók.

Fuvolák, oziperák stb. Hu-rok. Javításajműterem stb.

Budapest, Rákóczi-ut 71.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége az alább következő kinevezéseket méltóztatott legkegyelmesebben teljesíteni:

a m. kir. csendőrség állományában:

ezredesekké:

1916. évi május hó 1-ével:

1916. évi május 1-ei ranggal:

a következő alezredeseket:

keresszegi és adorjáni gróf Csáky Zsigmondot és Némethy Ferenczet, mindkettő a III. számú csendőrkerületnél;

főhadnagygyá:

1916. évi május hó 1-ével:

1916 május 1-ei ranggal:

Hell Miksa hadnagyot (1. rangszám) a II. számú csendőrkerületnél.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a *hadidisztményes 3. osztályú katonai érdemkeresztet:* az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül:

Lukovich Gyula, egy szállásmesteri osztálynál beosztott, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrszázadosnak; továbbá elrendelni méltóztatott, hogy

a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:

az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül:

pujoni Pataky Károly, egy tábori csendőr tartalékoszagnál beosztott III. számú csendőrkerületbeli csendőrszázadosnak;

adományozni méltóztatott:

a *koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:*

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Óvári Lajos csendőr őrmesternek, a III. és

Heiszer József őrsvezető cz. őrmesternek, az V. sz. csendőrkerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

az *1. osztályú ezüst vitézségi érem:*

Kis János III. csendőr cz. őrmesternek, a III.,

Szikszai János csendőr cz. őrmesternek, a VI. és

Kerényi György csendőr cz. őrmesternek, a II. számú csendőrkerületben;

a *2. osztályú ezüst vitézségi érem:*

Rusz Gyula csendőr cz. őrmesternek, a VI. számú csendőrkerületben, végül:

a *bronz vitézségi érem:*

Bakon Ferencz és

Horváth Sándor csendőr cz. őrmestereknek, a VI. és

Gombos Lajos csendőr cz. őrmesternek, a II. számú csendőrkerület állományában.

Okiratilag megdicsértetett:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

V. Varga Miklós őrsvezető cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálatban hosszabb időn át minden alkalommal kifejtett buzgó és igen eredményes tevékenységeért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Urbán Ignác őrsvezető cz. őrmester, Papp Antal és Prókai József csendőr cz. őrmesterek, Kardos Antal hajduszovátilakoson 1914. év tavaszán elkövetett gyilkosság és a kárára történt rablás és lopás tetteseinek kiderítése és az igazságszolgáltatás kezébe történt juttatása körül kifejtett fáradhatatlan és eredményes működésükért.

Gyöngyösi József csendőr cz. őrmester és Ruskó János csendőr, a nagyváradi szárny állományában, mert őrsparancsnokukat a közbiztonsági szolgálatban hathatósan támogatták miáltal a közbiztonság zavartalan fenntartásához és a bűncselekményt elkövetők ki nyomozása és elfogásához nagyban hozzájárultak.

Előléptettek:

őrsvezető cz. őrmesterré

1916. évi április hó 20-ával:

Tóth István IV. csendőr cz. őrmester, az V. számú csendőrkerületben;

csendőr cz. őrmesterré:

a következő csendőrök:

1915. évi március hó 16-ával:

Matusz Péter a VI.,

1916. évi február hó 10-ével:

Kónya Vilmos, az V.,

1916. évi április hó 2-ával:

Stoian József, a II.,

1916. évi április hó 11-ével:

Hajdu Gyula, a VI.,

1916. évi április hó 19-ével:

Faller József, a VI.,

1916. évi április hó 22-ével:

Albu Péter és Fekete Géza, a II.,

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóninmot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok lkatrészeit és húrokat általánosan elismerve legjobban szállít Magyaror zág legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . .
Artyukák minden hangszertől bízmentve küldetik.

SCHUNDA V. JÓZSEF

ca. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedüli feltalálója. Alapított 1847-ben.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

1916. évi április hó 25-ével:

Borsos Lajos, Bordács Mihály, Dorogi László II., Gál István, Guj Gábor, Horváth István I., Jankovics Pál, Kiss Sándor, Kinál István, Kromák Menyhért, Muzs József, Major Bálint, Mónus János, Móli János, Oláh Gyurka András, Pirigy János, Perlaki János, Simon István I., Szabó Mihály IV., Szarvas István, Szép Gyula, Szabó József I., Szabó István III., Szücs Károly, Szabó János IV., Szaru Győző, Wunderlich Ignác, Vegyolka Sándor Mihály, Vass Ferencz Sándor, Zaj Mihály, Czajdrik Gyula, Ferenczi Sándor, Krajbik Sándor, Kecskeméti László, Miklós Béla, Novák Ferencz, Pánye Tivadar, Gyegye Fanu, Pusztai József, Patai József, Tupicza Iván, Udud József, Burdó Péter, Bohunyák Demeter, Balázs (Peti) Sándor, Blegye János, Chiereán György, Demény László, Erdei István, Földesi Ferencz, Fülöp Dezső, Gieszer Péter, Galambos István, Hornok Lajos, Iváncsik András, Kovács Sándor, Kis Gábor, Kiss László I., Kipilla György, Kerekes Tivadar, Komsa Gábor, Liber János, Lup János Matyovszki Sándor, Máté András, Muzsi József, Nagy Sándor I., Nyisztor György, Orgics Péter, Oniczko László, Papp János III., Pándi József, Simonka Mihály, Szilágyi Sándor, Szemenyuk Elek, Zöld Ignác, Alföldi Károly, Bazár György, Bessenyei Lajos, Balázs Ferencz, Bulcse János Balogh Sándor, Bartók Gyula, Galavics Ferencz, Hosszu János, Hajdu András, Kinczel József, Koszta Bazil, Kiss Gábor I., Less Gergely, Martony József, Mán János, Sz. Nagy István, Nagy Imre II., Oprisán János, Pécsi Pál, Rózsa István, Szilágyi Ferencz, Siket János, Simonka József, Szuchán Mihály, Tóth János III., Vángor József, Zólyomi Sándor, Butyok János, Nagy József II., Ungvári János, Antal Sándor, Angalét Mihály, Beke István, Boldizsár Lajos, Boros János, Csolosz Lajos, Dénes István, Fülöp Péter, Gáspár Gáspár, Gániczky Rudolf Viktor, Kiss Gábor, Kovács Miklós, Hegedüs József, Keresztesi László, Kanócz János, Kocsis Albert, Nagy Lajos, Németh József, Nenesteán Sándor, Póth János, Román Albert, Sopa Péter, Sándor Péter, Sarkadi Sándor, Szabó Benjamin, Szedliczki András, Szabó Károly, Szabó Lajos, Száva Simon, Szász Ignác, Tóth Sándor III., G. Toldi Mózes, Zsik Ábrahám, Zabavnyik János, Balázi Gergely, Brindzár János, Bak József, Bodnár Imre, Bidián László, Garai András I., Galamb Péter, Keskeny József, Kiss István II., Konez Gyula, Malvinszki János, Marozsán Mihály, M. Tóth Lajos, Nagy György, Nagy János V., Papp István, Peszt János, Perlaki Győző, Pocsai Ferencz, Stéh Mihály, Tóth Imre I., Varga Vilmos, Varga Imre, Borbély Sándor, Gnánt István, Gnándt Vendel, Horváth László, Kiss József, Kelemen Boldizsár, Andrejkó János, Bujpál István, Bodnár Antal, Hafinez Fedor, Ilyés István, Kovács Ferencz, Kadarkuti János, Kizman György, Mihalik György, Nagy Károly I., Szlinka Pál, Sztán András, Szekán János, Tóth Lajos I., Temer Lajos, Tokaji Gábor, Vieland Ferencz, Demeter János, Farkas János, Géri Sándor, Horváth Ferencz, Kapusi István, Németh György, Sztarinka Miklós, Tóth Sándor I. és Telegdi Imre a IV. számú;

1916. évi május hó 1-ével:

Domonkos Kálmán, Pádár Imre, Gács Sándor, Maródi István, Németh Mihály, Vigh Lajos I., Virágh János I., Kiss János III., Gál Sámuel, Deák Péter, Serfőző Mihály,

Sáfián István, Sipos Miklós, Ille Sándor, Demény Lajos, Dömötör Károly, Balogh József, Szentandrás Lajos, Delezsán Pál, Vörös Miklós, Márkus György, Mészáros István, Sebők István, Kuszura Ferencz, Bakk Miklós Szücs Pál, Barabás Dániel, Juhász István, Piros János, Faragó Antal, Czeplédi Elek, Fodor András, Kóka Gyárfás, Kellner Imre, Tamási Lajos József, Nagy Pál II., Ferencz Géza, Szalóki Antal, Tóth János V., Zelei Mihály, Santa János, Tóbiás Mihály, Héjja János, Szalai Lajos, Papp Rákosi József, Szőke Péter, Vincze Mátyás, Tóth Lajos II., Szabó József János, Koltai János, Ádám Vincze, Bakos András II., Bajás Károly, Balogh Imre, Baranyi János Bogye Péter, Brancz János, Csizsár József Darida Mihály, Grozán Sándor, Halász György, Hatos András, Hodoschek János, Horváth Imre III., Jablanov Dusan, Kiss Dénes, Kiss G. Lajos, Kovács János III., Kővágó Lőrincz, Máté Bika Tódor, Milánov Péter, Oláh Péter I., Pál István, Pálfi Mihály, Péter János, Sarnyai Miklós, Szécsi János, Pintér Ferencz, Szabó György, Pap József I., Gera József, Tánzos László, Miklós Pál, Varga István I., Albu János, Martonyosi Pál, Mészáros Mihály III., Salamon János, Juhász György, Piszánszki Mihály, Racskó György, Sárkány János, Szabó János IV., Szedlár János, Szvorén József, Benesics István, Boldóczy Pál, Csarankó István, Darida István, Faragó Ferencz, Gubik György, Halasi Sándor, Hegyesi Imre, Horváth Antal I., Izsák Dénes, Juhász Miklós, Klucsik Márton, Kovács Ferencz II., Kovács Lázár, Kulcsár András, Mátis Miklós, Németh Imre, Ötvös István II., Páli János, Pozsgai Rudolf, Galambos Ferencz, Ábrahám János, Vankó János, Juhász N. János, Jászberényi Antal, Somogyi Mátyás, Jókai Antal, Kovács Mátyás, Bronz Demeter, Arlett János, Molnár Lajos, Bernáth Ferencz, Papp Lajos II., Pilás János, Pozsár István, Répás Boldizsár, Skoda Ádám, Schmied György, Szöcs István II., Tarczal József, Tihanyi Lajos, Török János, Vánna Vazul, Veres Dávid, Zischka Gyula, Toldi István, Ungor István, Varga Lajos II., Vendling János, Kárpáti István, Balasa Vincze, Csete Sándor, Prekupás György, Adameszku János, Szekeres Károly, Miedt Ferencz, Kovács Lőrincz, Ábrahám György, Bakos Sándor, Boros László, Deák István II., Fehér József II., Hajnal István, Balás István, Bölkei János, Ciefán György, Domokos János, Gombás János, Horváth Imre II., Kósa Gergely, Katona Gyula, Kovács Dénes, Karácsony Szilárd, Krajezár János, Komjáti Pál, Kis János I., Darabos Péter, Posztós Ferencz, Lengyel Gábor, Franzen Péter, Szögi Ferencz, Komjáthy János, Tóth János III., Piroks János, Petróczki László, Zsenyi Pál, Simon László, Illés István, Vajda Sándor, Vesmás Lajos, Tatár József, Balányi J. Géza, Dogár Vazul, Darabont János, Komáromi Márton, Burai József, Nagy Károly, Kocsis Sándor, Major József, Nagy János I., Nagy Ferencz II., Pásztor Antal, Szentés Antal, Szilveszter Márton, Szücs János III., Tóth Kálmán, Varga Ferencz II., Iván János, Székács Antal, Hann János, Kekezoics Mátyás, Illés Pál, Kránitz Pál, Komlusi Dusan, Kozma István, Krecsun Miklós, Izsó Lajos, Bardócz Albert, Marosics Gyula, Kristály Ferencz, Rabi József, Szomesán János, Mógor József, Fodor László, Burger Márton, Czira Sándor, Putnoki József, Szabó István III., Kincses György, Mihanek Ferencz, Kovács István I., Lngosi Sándor, Geeser Lajos, Buknicz Lajos, Demeter József, Gyerán

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY** a magyar kir. Zeneakadémia házi hangszerkészítője ::

legjobb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfuvóhangszerek, czimbalmok. — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becserélése és javítása.

◆◆◆◆◆◆◆◆

Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő.

◆◆◆◆◆◆◆◆

Árkádia, Kovács József II., Kollár Pál, Kondor Flórián, Kalmár Sándor, Kocsis János, Mészáros János II., Nagy István II., B. Nagy Gyula, Piti Imre, Peics Gavran Márk, Szabó Balázs, Szabó István VI., Tóth Pál I., Virág István, Zsolnai András, Ratkof Ede Zsivity Milán, Haász József, Martin Tamás, Szücs János, Hova György, Vörös János, Nagy Mihály II., Virág János II., Péntek József, Nemes János, Járfás István, Györi György, Csuri Sándor, Gábor Mihály, Dorkó Zsigmond, Szabados Antal, Wolf Ferencz, Szilágyi Lajos II., Kiss Károly I., Tornyai József, Csavár Salamon, Antal Tivadar, Huszár István, Fülöp Sándor, Bakos Mihály, Bonyári Gergely, Grossz Károly, Jerkovics Péter, Kozma György, Petrucz Péter, Somogyi Lajos, Ujvári Miklós, Urbán Miklós, Nádasdi Imre, Kaslik István, Mikló József, Szilágyi Lajos I., Ambrus Antal, Boros Sándor, Bécsi Imre I., a II., Angyal Lajos, Bálint András, Bersán Demeter, Illyés István, IV., Kovács István II., Major Miklós, Nemes János I., Oszlár Ferencz, Simon Gyula, Sütő Béla, Utfínyancz János, Zsigó István, és Oroszi János, az V. számú, Sárosi Ferencz, Szabó István IV., Pordán József, Kovács József VIII., Szalai István I., Sneff György, Hiti György, Bata János, Szekeres L. Ignác, Szabó József III., Kakas László, Vas Sándor, Fonyó Imre, Kráncz István, Horváth József XIV., Hegyi János, Fehér Mátyás, Áldott Mihály, Nagy István III., Andics István, Kovács Péter, Lehárt István, Balázs István, Komáromi Lajos, Tóth János IX., Androsovits József, Poór Lajos, Kiss János, Urspringer József, Farkas Gábor, Simon Ignác, Gazdag István, Horváth Géza, Rédl János, Sebők Dénes, Simon János, Jakab János, Heves Ferencz, Horváth Mihály, Orbán Károly, Pintér József, Lovász Ferencz, Major László, Nagy Lajos II., Kornet F. József, Szakala András, Balázs Mihály, Koczeth János, Csordás Dezső, Simon Pál, Zsugonits József, Turán József, Smodics József, Vörös Lajos, Hermann József, Varga Károly I., Jári József, Pethő Sándor, Molnár Sándor, Parcami Lajos, Horváth György II., Tóth János I., Pintér Pál I., Kocsis József, Béli Mihály, Hajdu János, Tarabó Ferencz, Szabó Ferencz, Vad István, Kis József VII., Szappan József, Pál József, Tóth György IV., Laczi Gyula, Jung Ferencz, Bazsika Sándor, Acs Ferencz, Kolosa István, Bárány Sándor, Bencsics Péter, Eberling András, Nagy József, Kiss György, Béres József, Dénes József, Kocsis János I., Berdalovics Pál, Bakó János, Koltai István, Somogyi György, Szakszinger János, Farkas István II., Keszler János, Horváth Ádám, Takács Ignác, Szekeres István, Pajor Mihály, Bödör Károly, Béres Péter, Schubert Imre, Kiss Lajos I., Hideg Vendel, Szívós József, Tatár József,

Török József, Badics János, Stósz József, Szarka Mihály, Budai István I., Sipos József, Szakács Zsigmond, Eröss Zsigmond, Pintér János I., Beke János I., Kovács Gyula III., Papp József, Pocza Pál, Takács István I., Kurali István, Desics József, Németh János, Vida János, Menyhárt Gyula, Szabó József VII., Tóth György, Nyul Ferencz, Pécz József, Gulyás Imre, Király Bertalan, Grem-sperger György, Somogyi József, Vörös Ferencz, Mikheller Lajos, Szigeti József, Ladiczky István, Eöri Gábor, Domán János, Berényi Imre, Egri Imre, Novák János, Somogyi Károly, Cziráki János, Luprich János, Kakas Ádám, Bátor Mihály, Szilágyi Mihály, Malus István, Horváth Pál, Baján József, Tóth József III., Gede Imre, Plavics György, Király Imre, Egyed József I., Pápay József, Szkok István, Pauker József, Tróbert János, Horváth Gyula I., Szijártó Mihály, Czippán József, Kercselics György, Tarró László, Horváth István III., Deutsch József, Szatmári István, Horváth István I., Kardos János, Torma Vörös József, Szalai Sándor, Ihász József, Káro Péter, Somogyi Gábor, Szalai Károly, Padlovics Imre, Haszeg János, Zámbo János és Antal Lajos, a VI. számú;

1916. évi május hó 8-ával:

Szoboszlai András, Zimmermann Jenő, Dubán Vendel, Soós János, Csizmazia Imre, Dékány Romuald, Farkas Lajos, Szabó Károly I., Hajdu György, Ignáth András, Balogh József, Exner István, Tóth Lajos V., Siró Rezső, Füle János, Laternik István, Szabó Kálmán II., Mátyás István, Nagy András, Molnár Péter, Székely Mihály, Sárközi János II., Iványi Lajos, Csöndes Péter, Mátyás György, Beszeda Gyula, Várad Mihály, Bogvár Mihály, Butor József, Geleszka Pál, Molnár János II., Mikulás János, Krivosik Ferencz, Kubránszki Mihály, Péntek János, Kalocsai József, Hrotek Mihály, Menyhárt János, Takács German, Szabó János VII., Cséfalvay Lipót, Tóth Ignác, Rottermund József, Vass István, Belovics József, Bóbis János, Balala János, Greschner János, Paulen József, Piros Magyar András, Petényi József, Németh Imre, Pethő Lőrincz, Vrancsik Antal, Branikovics József, Vass Árpád, Benka Tamás, Kakas Sándor II., Trenesik Károly, Tóth János I., Szentkirályi József, Biczó György, Vidos György, Csipán Ferencz, Szalai István III., Vasi István, Polyák József, Kertész Ferencz, Szabó Géza II., Kramarik Rezső, Szücs István II., Huszka József, Kubriczki Mihály, Németh Rezső, Bebes Imre, Deák Pál, Fehér János I., Polyák Máté, Antal Márton, Kovács György, Barsi János, Puskás Kálmán, Bertalan Sándor, Vnueskó Vineze, Bercsényi János, Mészáros József, Szabó Sándor II., Bednarik István

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kóti, 5½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattal mellett. Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Valló János, Valentini Márton, Simon János III., Tóth Márton, Aranyos Antal, Stegman Károly, Páros Károly, Kovács János IV., Kiss István I., Barasits Lajos, Godány Gábor, Szász Lőrincz, Hölter József, Torma Sándor, Lencsés István, Ondrus János, Urbanovics Vitus, Kapinay József, Hrotkó István, Mokos József, Foki Pál, Madarász Lajos, Márton Géza, Major László, Lukács János, Orbán György, Boros János, Bartos József, Dákai Péter, Frics József, Péntes József, Lengei István, Weinhandl József, Horváth János VIII., Sztankó István, Szabó Gyula I., Gombás István, Jánó Imre, Bondor György, Griesz István, Domin Mátyás, Székely Sándor, Cseresnyés József, Varga Antal, Éliás János, Szabó János I., Bakics József, Szabó János VI., Ternóczky Sándor, Kiss János, Tóth József, Kusiczky József, Otruba József, Kiss András II., Lakatos István, Mátyás Lajos, Szapu Géza, Koppon Ernő, Horváth János VII., Viola Lajos, Csomor Alajos, Németh Lajos I., Radics Joachim József, Tomasovics Pál, Varga János V., Kuti József, Bajesi Gyula, Lahucky János, Rády Sándor, Dudás Ignác, Balogh Ferencz, Zemanik Imre, Gonda Ferencz, Varga Jenő, Kovács Ferencz, Deák István, Ellenbach László, Szabó Gyula II., Borbély Alajos, Dobsonyi János, Nagy Ferencz, Kéri József, Sipos István, Pábli János, Hart József, Hóri Vendel, Vatsesz Dezső, Térő Ferencz, Udvardy Imre, Paulech Tamás, Paulech Pál, Homolya István, Juracsek Rezső, Bieliczki Lajos, Császár Gyula, Beke Dávid, Pizskis István, Csintó János Péter, Molnár Fülöp, Hajdu Ferencz, Mechura Boldizsár, Mészáros Károly, Minárovics János, Tóth Gábor II., Pukler István, Meleg Vendel, Nagy Ágoston, Baran János, Jakubieska Kálmán, Tóth Flórián, Duman János, Beszeda József, Puha József, Tanczos Elek, Izsók Alajos, Ábrahám Lajos, az V. számú csendőrkerület állományában.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Boldizsár János, Larkovics János, Belbe János, Sztrimbély Sándor, Jónucz János, Jani Gergely és Nagy László csendőrök;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Gráfel István, Mik János, Réti József, Csernyák András, Hegyesi Imre, Saliga István Váradi Sándor, Saliga János és Biri Gábor csendőrök.

Névváltoztatás.

Chudiványi Ferencz, V. számú csendőrkerületbeli csendőr, családi nevét belügyminiszteri engedéllyel «Hunyadi»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Bátori József II. őrmester Horváth Máriával, 1915 augusztus hó 14-én, Daruváron;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Tihanyi József őrmester, Vilfting Terézszel, 1916 április hó 5-én, Pozsonyban;

Varga János I. csendőr ez. őrmester Zimen Vaszky-Hermannel, 1916 márczius hó 6-án, Várnán;

Varga István II. ez. őrmester, Dankó Gizella Valériával, 1916 márczius 25-én, Szirákon;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

R. Nagy János II., őrsvezető ez. őrmester, Orosz Mária Hedviggel, 1916 márczius 11-én, Técsőn;

Nagy József II., csendőr, Hágel Róza Erzsébettel, 1916 márczius 4-én Tiszaújlakon;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Szilágyi Endre őrsvezető ez. őrmester, Halkai Juliánával, 1916 márczius hó 21-én, Szatmár-Németiben;

Angyal György őrmester, Török Rozáliával, 1916 márczius 2-án, Piskolton;

Nagy József őrmester, Fekete Bertával, 1916 január 8-án, Kisvárdán.

SZÁNTÓ JÓZSEF

géparuháza 18 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünéklői beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

**Fiókok: Budapest, VI., Gyár-utca 26.
Nagyvárad, Rulikovszky-út 22.**

Fontos értesítés!

A háboru okozta személyzet hiány miatt csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményeket, azért a megrendeléseket, pénzküldeményeket és levelezéseket **Szeged, Kárász-utca 9.** címre kérjük.

Az új Honv. Min. rendelettel rendszeresített táborig

csendőrségi sapkák

és **acézöld hajtóka**
posztó már kapható. ::